БАҲОР БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашинғиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН
№ 102 (13.964).

1968 МАЙ 1 ЧОРШАНБА

Баҳоси 2 тийин.

Марксизм-ленинизм байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлигида мамлакатимизда коммунизм тантанаси учун курашдаги янги ғалабалар сари, олға!

АССАЛОМ, БИРИНЧИ МАЙ!

Қуёшли диёримиз уфқида Май тонги отди. Яшиллик мавжида тўлганган далаю-боғлар кўзни эркалайди. Қирларда қизғалдоқ гулхани ёнади. Борлиқ ўн саккиз ёшини нишонлаётган келинчакдай гўзал. Табиатнинг кўркам фасли, баҳорнинг етук жамоли — Майнинг чиройида яшаш ва яшнаш, меҳнат ва ижод, бирордарлик ва бахт тантанаси табассум қилиб турибди.

Жаҳон меҳнаткашларининг қардошлик ва ҳамкорлик байрамини улкан меҳнат ғалабалари, юксак сиёсий онглилик, шавқ-завқ билан, янги-янги режалар, орзулар билан кутиб олишга одатланган совет халқи бугун ўзининг қудратини, камолотини, коммунизм қурилишидаги муваффақиятларини катта қувонч билан намойиш қилади. Шаҳру-қишлоқларимизни безаб, қалбларимизга ёғду сочиб турган Май байроқларининг алвон тўлқинида, байрам колонналарининг шижоатли қадамида, азиз ватандошларимизнинг қувноқ, бахтиёр боқишларида мана шу севинч, шу кўтаринки руҳ барқ уриб турганлигини кўриб қувонамиз, фахрланамиз.

Улуғ мамлакатимиз бўйлаб шонли беш йилликнинг учинчи йили баҳори қадам ташламоқда. Шаҳарлар бунёд этаётган, чўлларни гулистонга айлантираётган, фазо қатламларини, ер ости мўъжизаларини ўрганиб, уларни инсонга хизмат қилдираётган ажойиб меҳнат кишиларининг — коммунизмнинг моддий-техника заминини яратаётган умумхалқ ҳаракатининг улкан ғалабаларини ҳамма жойда учратиш мумкин.

Совет Ўзбекистонининг ҳар бир куни ана шундай меҳнат қувончи, ижод ҳаяжони, юксалиш завқи билан тўла. Юз минглаб гектар ерга бу йилги бўлажак катта «оқ олтин» ҳосилининг уруғлари қадалди. Табиат инжиқликларини мардона енгиб, ҳар бир туп ғўзани ардоқлаб асрашга бел боғлаган дала азаматларининг баҳодирона меҳнати, ишчилар синфимизнинг пўлат иродаси, бахт кошоналари билан Тошкентни безаётган қурувчи дўстларимизнинг олижаноб қалби, фанимизни, маданиятимизни кунба-кун юксалтираётган зиёкорларимизнинг садоқатли меҳнатлари бу байрам тонгида алоҳида бир ғурур билан хаёлингиздан ўтади.

Партиямиз Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларида халқимиз юрагидаги энг азиз туйғулар, қутлуғ фикрлар изҳор этилгандир. Ҳаётимизнинг барча соҳаларида рўй бераётган улуғвор ишлар манзарасини акс эттирган бу муҳим ҳужжат совет кишиларини янги-янги зафарларга ундовчи қаҳрамонлик даъвати бўлиб жарангламоқда.

КПСС Марказий Комитетининг яқинда ўз ишини тамомлаган илҳомбахш апрель Пленуми, буюк доҳийларимиз Карл Маркс туғилганлигининг 150 йиллиги ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган қизғин социалистик мусобақа жараёни бу йилги байрам арафасини характерловчи улкан воқеалардир. Буларнинг ҳаммаси партия XXIII съезди томонидан белгиланган тараққиёт, халқ фаровонлигини тинимсиз ошира бориш программасининг ҳаётийлигини, унинг кундан-кун турмушга чуқур татбиқ этилаётганлигини очиқ-ойдин кўрсатиб турибди.

Совет халқи фаровонлигини ўйлаш, унинг маданий-маиший эҳтиёжларини тўлароқ қондириш устида доимий ғамхўрлик қилиш — партия ва ҳукуматимизнинг ҳамиша диққат марказида бўлиб келмоқда.

Ҳафтада беш кун ишлаб, икки кун дам олишга ўтилганлиги ўзининг ажойиб самараларини бермоқда. Кишиларимизнинг янада фидокорлик билан ишлашлари учун, ўз маданий-маиший даражаларини тобора юксалтириб боришлари учун катта имкониятлар очилди. Икки кунлик дам олишдан мазмунли, унумли фойдаланишга ҳаракат қилиш, ҳар бир меҳнаткашнинг кўнгилли, қизиқарли дам олишини таъминлаш — муҳим вазифадир. Бунинг учун ёзги оромгоҳларни юксак савияда ҳозирлаш, дам олиш манзилларини кўпайтириш, хушманзара жойлардан оқилона фойдаланиш, кино, театрлар, концерт ташкилотлари ишини янада яхшилаш, радио ва телевидение эшиттиришлари сифатини мунтазам ошира бориш, спорт тадбирларини кучайтириш талаб қилинади.

Байрам кунларини минглаб кишилар шаҳардан ташқарида, табиат бағрида, дўстлар даврасида ўтказишни хуш кўрадилар. Бундай пайтда уларни транспорт билан етарлича таъминлаш, савдо ва маданий хизмат кўрсатишни, умумий овқатланиш ишини яхшилаш жуда зарур.

Бу йилги 1 Май байрами жаҳон миқёсида социализм ва капитализм дунёси ўртасидаги идеологик кураш ғоят кескинлашган бир вазиятда ўтмоқда. Социалистик лагерь мамлакатлари дўстлигини, социализм позицияларини жон-жаҳди билан заифлаштиришга ҳаракат қилаётган империализм пропагандаси ўз муддаосига эришиш мақсадида ҳар қандай тубанликдан қайтмаяпти. Социализм шаънига игво ёғдириш, унинг оламшумул ютуқларини қора бўёқлар билан тасвирлаб кўрсатишга уриниш, СССР халқлари ленинча мустаҳкам дўстлиги ғалабаларини менсимасликка ҳаракат қилиш — ғоявий ғанимларимизнинг чиркин қуролларидир.

Аммо дунё халқи равшан ҳақиқатни кўриб турибди. Кураш синовларидан мардона ўтган Октябрь мамлакати ўзининг нурли тимсоли билан инсониятнинг ёрқин ва аниқ келажаги бўлиб, элларга, дилларга ёғду сочмоқда. Дунёнинг меҳнат аҳли биз эришаётган буюк ғалабалардан илҳомланиб, мамлакатимизга катта ҳурмат ва муҳаббат билан қарамоқда.

Май — шонли анъаналарга, тарихий воқеаларга бойлиги билан ажралиб туради. У бизнинг ўюхаёлимизда жуда кўп воқеаларни гавдалантиради. Совет матбуоти туғилган, радио ижод этилган ой сифатида, фашизм устидан эришган буюк зафарларимизнинг алвон байроғи жаҳон узра елпиниб, дунёда тинчлик, дўстлик, ҳаёт тантана қилганлигини кўрсатувчи азиз ва мўътабар сана сифатида Май биз учун айниқса қадрлидир.

Халқимиз Коммунистик партия раҳбарлигида нурли истиқбол — коммунизм сари дадил қадамлар билан бормоқда. Мамлакатимиз халқлари дўстлиги янги-янги фазилатлар билан бойиб, тобора мустаҳкамланмоқда. Халқларимиз ана шу дўстлигининг ҳаётий тимсоли бўлган гўзал ва қудратли Тошкентимиз бугун байрам либосига, қўшиқ ва табассумга чулғаниб, Май қуёшини қарши олмоқда.

Салом, Май! Ишларинг қутлуғ, қадаминг хайрли бўлсин, қалбаримизни, уйларимизни, диёримизни бахт, тинчлик нурларига чулғайвер!

Тошкентдаги В. И. Ленин номли тикувчилик фабрикасининг чеварлари қўли билан тайёрланган кийим-кечаклар аҳолига манзур бўлмоқда. Суратда: корхонанинг энг яхши тикувчиларидан Ф. Қурбонова (чапдан ўнгга), М. Аҳророва, М Тўйчиева ва М. Алилова ўртоқлар.

А. Тўраев фотоси.

ҒОЛИБ ТАЪЛИМОТ

Илмий коммунизмнинг асосчиси туғилган куннинг 150 йиллигига бағишланиб 29 апрелда Тошкентда бўлиб ўтган бирлашган илмий сессияда Лениннинг Маркс таълимоти тўғри бўлганлиги учун ҳам ғолиб таълимотдир, деган сўзлари шиор қилиб олинди. Сессияни Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, республика Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти чақирган эди.

Республика Фанлар академиясининг президенти О. С. Содиқов ўзининг кириш сўзида фанда Карл Маркс ясаган революцион ўзгариш тўғрисида гапирди.

Фанлар академиясининг вице-президенти И. М. Мўминов ўз докладини «Карл Маркс ва фан» деб атади. Академиянинг философия ва ҳуқуқ институти директори, философия фанлари доктори М. М. Хайруллаев «Карл Маркс — материалистик диалектика асосчиси» деган темада доклад қилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институтининг директори, тарих фанлари доктори профессор М. Ғ. Ваҳобов «К. Маркс — тарихни материалистик асосда тушуниш ижодчиси» деган темада доклад қилди.

Илмий сессия қатнашчилари тинглаган бошқа бир қанча докладларда К. Маркс илмий меросининг турли томонлари ёритилди. Республика фанлар академиясининг академиклари К. Е. Житов, С. Н. Рижов, Ё. Х. Тўрақулов, академиянинг мухбир аъзолари И. О. Султонов, Р. Ҳ. Аминова, О. Б. Жамолов, О. Э. Эшонов, Ш. З. Ўразаев, М. З. Хомитхонов, филология фанлари доктори Ф. А. Абдуллаев докладлар қилдилар.

Бирлашган илмий сессияда республиканинг таниқли олимлари билан бирга олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг ўқитувчилари, Тошкент пропагандистлари ҳам қатнашдилар. (ЎзТАГ).

«ЛУНА-14» ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТЛАР ПРОГРАММАСИНИ БАЖАРИШНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДА

Ойнинг Совет Иттифоқидан учирилган тўртинчи сунъий йўлдоши — 1968 йил 10 апрелда орбитага чиқарилган «Луна-14» автомат станцияси учишни давом эттирмоқда.

1968 йил 30 апрелда Москва вақти билан соат 11 дан 30 минут ўтганда станция ой теварагида 176 марта айланиб чиқди.

Ўтган давр мобайнида автомат станция билан 97 марта радио алоқа сеанслари ўтказилиб, бу алоқалар вақтида илмий информация қабул қилинди ва траектория ўлчашлари ўтказилди.

Телеметрик информация маълумотларига кўра, станциянинг системалари ва илмий аппаратлари нормал ишлаб турибди. «Луна-14» станцияси билан турғун алоқа ўрнатилган, ой ва ой атрофи фазосини тадқиқ этиш программаси муваффақият билан бажарилмоқда. (ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР Министрлар Совети ҳузуридаги фан ва техника соҳасидаги Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофоти комитетининг тақдимини яқинда кўриб чиқиб, қуввати 4.1 миллион киловатт бўлган жаҳонда энг йирик Улуғ Октябрь 50 йиллиги номли Братск гидроэлектростанциясини лойиҳалашда ва қуришда энг кўп ижодий ҳисса қўшган ходимлардан бир группасига 1968 йилги Ленин мукофоти бериш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Братск гидроэлектростанцияси асосий иншоотларини қуриш бошқармасининг собиқ бошлиғи Владимиров Софрон **Михайлович**га, Братск гидроэлектростанцияси қурилишининг собиқ бош инженери Гиндин Арон **Маркович**га. Братск гидроэлектростанцияси қурилиши бошқармаси техника бўлимининг бошлиғи Денисов Иван **Павлович**га, Братск гидроэлектростанцияси қурилиши бошлиғи Наймушин Иван **Иванович**га, СССР Энергетика ва электрлаштириш министри Непорожний Петр **Степанович**га, «Гидропроект» институти бош инженерининг ўринбосари Суханов Герман **Константинович**га Ленин мукофоти беришга қарор қилинди.

«ХАЛҚЛАР ЎРТАСИДА ТИНЧЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН» ХАЛҚАРО ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИ КОМИТЕТИДА

1968 йил 26-27 апрелда академик Д. В. Скобельцин раислигида «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотлари комитетининг мажлиси бўлиб ўтди.

Комитет 1967 йилги халқаро Ленин мукофотларини бериш тўғрисида тушган таклифларни кўриб чиқиб, шу масала юзасидан қарор қабул қилди.

Бугун комитетнинг халқаро Ленин мукофотлари бериш тўғрисидаги қарори эълон қилинади.

«Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» Халқаро Ленин мукофотлари Комитетининг қарори

«ХАЛҚЛАР ЎРТАСИДА ТИНЧЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН» 1967 ЙИЛГИ ХАЛҚАРО ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун кураш ишидаги жуда катта хизматлари учун қуйидагиларга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофотлари берилсин:

Нгуен Тхи Дин хонимга — жамоат ва сиёсий арбоб (Жанубий Вьетнам)

Хорхе Саламеа Бордага — ёзувчи, жамоат арбоби (Колумбия)

Ромеш Чандрага — Жаҳон тинчлик кенгашининг бош секретари (Ҳиндистон)

Жан Эффель (Франсуа Лежен)га — рассом, жамоат арбоби (Франция)

Эндре Шикга — олим, жамоат арбоби (Венгрия Халқ Республикаси).

Йорис Ивенсга — кинорежиссёр, жамоат арбоби (Нидерландия).

Москва, 1968 йил 27 апрель.

Нгуен Тхи Дин хоним. Хорхе Саламеа БОРДА. Ромеш ЧАНДРА. Жан ЭФФЕЛЬ. Эндре ШИК. Йорис ИВЕНС.

(ТАСС фотохроникаси).

СССР Мудофаа Министрининг БУЙРУҒИ

1968 йил 1 Май № 99 Москва шаҳри.

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Бугун Совет халқи ва унинг жангчилари меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни — 1 Майни тантанали суратда байрам қиладилар.

Мамлакатимизда Биринчи май байрами партия XXIII съезди тарихий қарорларини амалга ошириш учун, Ватанимиз иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлаш учун муваффақият билан кураш олиб бораётган совет кишиларининг ватанпарварлик ғайрати юксалган бир вазиятда нишонланмоқда

Совет Иттифоқи халқлари билан бирга қардош социалистик мамлакатлар ҳам бу байрамни яратувчилик меҳнатида янгидан-янги муваффақиятлар билан кўтиб олмоқдалар. Капитал мамлакатларидаги ишчилар синфи, халқ оммаси монополиялар зулмига қарши, социал тараққиёт учун курашни тобора кенг авж олдирмоқдалар.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати тинчлик, социализм ва демократия иши учун юксак масъулиятни англаб, халқаро кескинликни юмшатиш ва янги жаҳон урушининг олдини олиш учун, социалистик мамлакатларнинг, замонамиз барча революцион кучларининг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш учун зарур бўлган барча чораларни кўрмоқдалар.

Совет Иттифоқи қардош социализм мамлакатлари билан бирга империализмга қарши курашаётган халқларга амалий ёрдам кўрсатмоқда, Америка босқинчиларига қарши муқаддас уруш олиб бораётган қаҳрамон Вьетнамни, Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш учун одилона кураш олиб бораётган араб халқларини бутун чоралар билан қўллаб-қувватламоқда. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари Германия Федератив Республикасидаги милитаристик ва реваншчи кучларни жиловлаб қўйиш учун актив кураш олиб бормоқда.

Бизнинг қуролли кучларимиз, уларнинг тинмай мустаҳкамланиб бораётган куч-қуввати тинчлик ва совет давлати хавфсизлигининг қудратли омилидир.

Армия ва флот жангчилари!

Жанговар тайёрлик ва хушёрликни сабот-матонат билан оширингиз, ҳарбий маҳоратни ҳормай-толмай такомиллаштириб борингиз, ўз сафларингизда интизомни мустаҳкамлангиз, коммунизм бунёдкорлари — совет кишиларининг тинч меҳнатини мустаҳкам қўриқлаб турингиз!

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Меҳнаткашларнинг халқаро байрами — 1 Май билан сизларни табриклайман ва қутлайман, сизларга жанговар ва сиёсий тайёргарликда янги муваффақиятлар тилайман.

Меҳнаткашлар халқаро байрамини нишонлаш юзасидан БУЮРАМАН:

Бугун, Биринчи майда, маҳаллий вақт билан соат 21 да Ватанимиз пойтахти — қаҳрамон шаҳар Москвада, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, шунингдек қаҳрамон шаҳарлар — Ленинград, Волгоград, Севастополь, Одессада ва қаҳрамон қалъа Брестда йигирма марта тўп отиб, салют берилсин.

Яшасин меҳнаткашларнинг империализмга қарши, тинчлик, демократия ва социализм учун курашида халқаро бирдамлик куни — 1 Май!

Яшасин қаҳрамон совет халқи ва унинг шавкатли қуролли кучлари!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва унинг ленинчи Марказий Комитетига шон-шарафлар!

СССР Мудофаа Министри
Совет Иттифоқи Маршали А. ГРЕЧКО.

Совет социалистик давлатининг мустаҳкам негизи—ишчилар синфи билан колхозчи деҳқонлар иттифоқи мустаҳкамлансин ва гуллаб-яшнайверсин!

ТОШКЕНТ ЛОЛАЛАРИ

Етти пуштининг киндик қони Тошкент тупроғига тўкилган ҳамшаҳарларимиз билишар: қадим замонда Қорақамишда лола сайили бўлгувчи эди. Дегриз-у Эгарчи, Уқчи-ю Махсидуз маҳаллаларининг ҳунармандлари сумалак базмига шу ёқларга чиқишган. Навбаҳор одамнинг аъзойи баданидан рутубатни суғуриб олиб, яшартиргандай, ғам-ғуссани, тирикчилик ташвишини йўқотгандай бўларди.

Дафъатан ақл бовар қилмай қолади. Бундан ниҳояти юз йил муқаддам Тошкентда қул бозори бўлган экан. Бир касофатнинг бир шарофати деганларидек, Тошкентни забт этган фотиҳ қулдорликни бекор қилиш ҳақида фармони олий чиқарди. Ғуломларга Қорақамишдан ер ажратиб берилди. Кўкрагига шамол теккан қулбаччалар кўкламнинг хуш ҳавосидан сипқориб нафас олиб, Қорақамиш тупроғини кўзига суриб, лола ва чучмомаларни қулоққа тақишган бўлса ажабмас!

— Байрам арафасида Қорақамишда бўлганимизда ҳовли тўйларининг устидан чиқиб қолибмиз. Хонадонлар гавжум. Дастурхон тўкин. Меҳмондорчилик. Ўйин-кулги. Байрам нафаси уфуриб турибди.

Қадим Тошкентда тўрт даҳа бўлган экан. Тирикчилик ташвиши шаҳар фуқаросини тегирмон тошидек эзиб ётган. Халқнинг нола-ю фиғонини чарх товуши босиб кетган, меҳнаткашнинг фарёдини маҳалладан нарида эшитгувчи бўлмаган. Парчабоф тунлари мижжа қоқмай ишлаб, мато тўқиганида лайлатулқадрдек номи бор-у, ўзи йўқ тўкин турмуш ҳақида зах уйда хаёл сурган.

Ҳозир Тошкентда ўн беш даҳа бор. Буларнинг энг каттаси — Россия даҳаси. Бу даҳада маҳаллалар, гузарлар, чойхоналар, ошхоналар, новвойхоналар бор, яна бўлади. Украин ва белорус, арман ва грузин, озар ва қозоқ, литва ва Латвия, туркман ва қирғиз, Эстония ва Молдавия, тожик ва ўзбек даҳалари бири-биридан кўркам, бири-биридан гавжум, чиройли, ҳақиқатан ҳам ўхшаши йўқ, ҳақиқатан ҳам қардош халқлар қалбидек кенг. Бу даҳалардаги уйлар дўстлик ғиштларидан қад кўтарган.

Тошкент фуқароси бошига мусибат тушиб, замин чойнак қопқоғидек питирлаб турганида ҳамшаҳарларимиз бутун мамлакатдан мадад олиб турдилар. Қадим эски маҳаллаларда сўфи овозини нари борса уч-тўрт гузар эшитарди. Энди Тошкент меҳнаткашларининг шодлиги ва ташвишларига бутун мамлакат шерик бўлмоқда, нону-насибани ўртада баҳам кўрмоқда. Тошкент фақат зилзиланинг эмас, балки дўстликнинг ҳам эпицентри бўлиб қолди.

Шаҳарларнинг тақдири ҳам одамлар тақдирига ўхшаб кетади. Уларнинг ҳам ному-лақаблари, фазилати-қусурлари бор. Тошкентда бундан юз йил илгари ҳам аҳли фозил айланишиб юрадиган китоб расталари бўларди. Илми нужум, алжабр, жуғрофия, табобат бобидан баҳс этадиган, шарқ назмининг дурдоналарини жамлаган китоблар қўлма-қўл ўтарди. Ўтган асрнинг иккинчи ярмида алифбога тиши ўтадиган одамлар Эшонхўжа ибн Абдуллахўжа ва Муҳаммад Мусохўжа ибн Ортиқхўжа Эшон Шоший каби ҳаттотлар номини иззат-икром билан тилга олишган. Лекин ҳар бир салла ўраган одам саводли бўлавермаганидек, ҳар бир даҳадаги хат-саводли одамлар бармоқ билан санарли эди.

Шу ўринда марҳум Ғафур аканинг бир маърузаси ёдимизга тушди. Ғафур Ғулом Тошкент дорилфунуни талабалари билан суҳбат қуриб, «Агар инқилоб бўлмаганида каминангиз-у Ойбек домла ким бўларди?» деб савол бериб қолдилар мажлис аҳлига қараб. Сўнг бир оз сукут сақлаб, ўз саволларига ўзлари жавоб қайтардилар: «Дўстим Мусо Октябрь бўлмаганида нари борса масжитга имом бўларди. Қулингиз сўфи бўлиб, сизга ўхшаган ўсмирларни намозга чақирармидим».

Улуғ Октябрь халқлар ва шаҳарлар тақдирини, элатлар ва одамлар қисматини нур билан йўргаклади. Ана шу нурдан бахт ва иқбол топган революция чавандозларининг невараю-чевералари баҳор байрами арафасида улуғ Ленин мавзолейига Тошкент лолаларини қўймоқдалар. Бу — буюк доҳийга халқимиз меҳр-муҳаббатининг, чексиз миннатдорчилигининг рамзидир.

Бундан бир аср муқаддам Тошкент аҳолиси олтмиш минг кишидан ошмас эди. Диққатга сазовор бир фактни айтиб ўтиш жоиз бўлар: Олтмишинчи йилларнинг бошларида Тошкентда йигирмага яқин рус мусофирлари ҳам яшаган экан. Улар дарбадар бўлиб, таъқиб остига олингач, Тошкентга келиб қолишган экан.

Инқилоб шарофати билан Тошкент кўп нуфузли унвонларга сазовор бўлди: у ризқу-рўз шаҳри, тинчлик ва дўстлик шаҳрига айланди. Энди азим пойтахтимизда бир юз-у етти миллат ва элат фарзандлари бир ният, бир уй билан яшаб, меҳнат болини тотмоқдалар.

Тошкентликлар деганимизда эндиликда жаҳонга донғи кетган машинасозларни, кўз кўриб, қулоқ эшитмаган муддатда шаҳар бунёд этган бинокорларни, ўрта аср алхимикларини доғда қолдирадиган кимёгарларни... ишда ва турмушда абжир, «Баҳор» раққосаларидек кўҳлик қизларни эслаймиз. Тошкентликлар деганимизда Шоаҳмад ота ва Баҳри опа сингари болажонли, фарзандларини оқ ювиб, оқ тарайдиган олийҳиммат кишиларни, сабр-қаноати ва бардоши бутун кишиларни кўз ўнгимизга келтирамиз. Шундай мард шаҳарга, шаҳарликларга байрам тонгида Қуёш гулдаста ҳадя этса арзийди!

Бундан бир мунча вақт илгари эфирдаги ғийбатчиларнинг пирлари (ё «Би-би-си», ё «Америка овози» — оқ ит, қора ит — барибир эмасми: иккаласи ҳам бир гўр) «Тошкент халқи тўзиб кетди» деб уввос солди. Йўқ, жаноблар! Тошкент халқи тўзгани йўқ, ўзди. Замондан ўзди. Хорижий Шарқ мамлакатларидан ўзди. Ғарбдан ҳам ўзмоқда. Бунга бизнинг бугунги маданиятимиз, бугунги турмушимиз, бугунги қурилиш суръатимиз, бугунги меъморчилигимиз, бугунги дўстлигимиз гувоҳ бўлиб турибди. Бу нурдай ҳақиқатни фақат кўршапалак кўрмаслиги мумкин.

Тошкентда байрам тонги отмоқда. Янги тонг, файзли тонг. Табиат тошкентликлар пойқадамига лола ёзмоқда.

А. АБДУҚОДИРОВ, А. НАБИХЎЖАЕВ.

ДАВР ВА ДАВРОН

...Аму бўйлаб кема сузяпти. Ўркач-ўркач тўлқинларни ёриб, секин силжимоқда. У гўё хонлар қасрига, маликалар кўшкига ўхшайди. Ҳа, кемада хон кетяпти. Исфандиёр бу гал узоқ сафарга отланган. Унинг кўнгли Ялтада дам олмоқни истабди. Чоржўйга қадар кемада бориши керак. Базм, маишат авжида. Хонандалар қўшиқ бошлашди:

Давр — бизнинг давримиз,
Даврон — бизнинг давронимиз.
Хон — бизнинг хонимиз,
Хоқон — бизнинг хоқонимиз. . .

Хон кайф-сафо билан машғул. Маддоҳлар хонни кўкка кўтариб ғазал битишади, куйлашади. Ўлкада эса ҳасрат, йиғи. Очлик, юпунлик халқнинг жонига теккан. Шунинг учун халқнинг тўқиган қўшиғи ҳам бошқача:

Исфандиёр хон бўлди,
Бағримиз қора қон бўлди.
Фуқаронинг қорни оч,
Бир қора замон бўлди...

Бу — бечора халқнинг овози, хонга отилган қаҳр-ғазаб тоши эди.

Шундай қилиб, 1917 йилнинг февралида Исфандиёр Туркистон генерал-губернаторига мактуб йўллаб, 20 февралда Ялтага эсон-омон борганлигини билдирди, илтифотлари учун жаноби олийларига ташаккур изҳор қилди. Мазкур хат тексти давлат архиви ҳужжатларида қайд этилган.

Лекин, хонга у ерда осойишта дам олиш муяссар бўлмади. Ўлкадаги ғалаёнлар, революцион кўтарилиш унинг оромини бузди. Исфандиёр Ялтада баҳузур дам олиш насиб қилмаганлиги учун Хивага қайтиб келгач, жуда афсусланган экан...

Шу тарихий фактни эслаб, давр ва даврон ҳақида, инсон тақдири тўғрисида ўйлаб қоласан, киши. Ўз айш-ишратини ва салтанатинигина ўйловчи мустабид хон муродига етолмай, тарих ҳукми билан абадий тугатилди. Инсонни ва инсон меҳнатини инқилоб озод қилганлиги туфайли янги даврон қарор топди.

Хонга насиб бўлмаган бахт-иқбол меҳнаткашга муяссар бўлганлигини бугун биз порлоқ ҳаётимизда кўриб турибмиз. Бизда меҳнат муносиб қадрланяпти, меҳнат аҳли улуғланяпти.

1917 йилда Хоразмдан атиги бир киши, у ҳам бўлса хон курортга борган бўлса, ҳозир ҳар йили минглаб меҳнаткаш курортларда дам олаётир. Ўтган ойларда ҳар қишлоқдан ўнлаб колхозчи курорт ва дам олиш уйларида ҳордиқ чиқарди.

З. ФОЗИЛОВ.

СУРАТДА: Андижон машинасозлик заводининг илғор токари коммунист Орифжон Охунов. Олти йилдан буён ҳамиша баракали меҳнат қилиб келаётган бу токарь Май олди вахтасида ҳам пешқадамликни қўлдан бермади.
В. ЛЕЙЗЕРОВИЧ фотоси (ЎзТАГ).

АҲИЛ ОИЛАЛАР ДАВРАСИДА

СЕРМАЗМУН УМР

ЛАВҲА

Гўзал Фарғонанинг марказидан Помир кўчаси ўтади. Бу кўчада қалби дарё, дилкаш кишилар истиқомат қилишади. Шу кўчадан ўтиб қолсангиз эски Радио уйининг шундоқ биқинида жойлашган 8-уйга кўзингиз тушади. Бу хонадонга албатта кириб ўтинг. Жуда хурсанд бўлишади. Айниқса, Аъзамхожи ота билан Ҳадича холанинг бошлари осмонга етади. Бу икки ном Фарғонада кўпчиликка таниш. Ҳамма уларни ҳурмат ва фахр билан тилга олади. Уларнинг иноқлигига, оиласининг бахтиёрлигига ҳавас қилишади.

...Нонуштадан сўнг оиланинг кўпчилик аъзолари ишга, ўқишга кетишди. Ҳадича хола невараси Гулчеҳрани ўйнатгани ташқарига чиқди. Хонада ота билан ёлғиз қолдим.

— Октябрь тенгдоши бўлсангиз керак-а?

Мен шу сўзларни айтишга айтдим-у, анча ҳижолатга қолдим.

—Йўқ, меҳмон ёшим мана шу баҳорда роса 83 га тўлади.

Шунча ёшга бориб қолса-да, ҳамон тетик, бардам, бақувват. Ҳали қўлига асо ҳам тутган эмас. Ҳадича холани айтмайсизми. Ёшлари 69 га борибди. Лекин кўрсангиз қирқ беш ёшларда бўлса керак деб ўйлайсиз. Ажин ораламаган меҳрибон юзи доим кулиб туради. Шуниси қувончлики, бу икки бахтиёр нуроний 56 йилдан бери ёстиқдош. Улар аҳил, иноқ, меҳрибон. Мен отадан қаримаслик сирини сўрадим. У кулди:

—Ўғилгинам, инсон оилада аҳил, иноқ яшаса, бир-бирининг кўнглини ранжитмаса, асабини бузмаса юз йилдан ҳам ортиқ умр кўриши мумкин. Дадам раҳматлик айтар эдилар: «Ўғлим, асабингни сақла, ҳеч бузма, доим қувноқ бўл, умр йўлдошинг билан ширин сўз бўл. Шунда мендан ҳам ортиқ умр кўрасан».

Аъзамхожи ота дадасининг яна бир насиҳатини ҳурмат билан эслайди: «Меҳнатни сев, қадрла, уни ўзингга доим ҳамроҳ эт. Шунда сира хор бўлмайсан»... Узоқ умр кўришнинг яна бир боиси меҳнатда эканлигини жуда яхши билади ота. Шунинг учун ҳам у ҳамон меҳнатни тарк этгани йўқ.

Савдо бошқармаси дирекцияси отани енгилроқ меҳнат билан таъминлаш мақсадида уни сабзавотчилик базасига ишга тайинлади. Мана 18 йилдан бери у ҳамон шу касбда. Кўрган бўлсангиз керак, озиқ-овқат магазинларида ширин-ширин томатлар, тузланган помидор, бодринг, турли мевалар... Агар банкада Фарғона маркаси ёзилган бўлса, албатта мана шу отахон қўлидан чиққан бўлади. Буларни кўп татиб кўргансиз, байрамларда, кечаларда зиёфатга файз киритган.

Кечқурунлари хонадон оила аъзолари билан гавжум бўлади. Мана, ҳозир ҳам шундай. Ота, унинг умр йўлдоши, ҳовлида ёнма-ён истиқомат қиладиган ўғли Азимжон, келини Гулшанхон, қизи Тожихон, куёви Ўрмонжон ва набиралари дастурхон атрофида давра қуриб ўтиришибди.

Даврада яна бир табаррик зот ҳам бор. Бу Ҳадича холанинг ойиси, ёши 100 га бориб қолган Саодат буви Қаландарова. Қалбида қувонч, юзида табассум. Булар барча шодликларини ҳам, ғам-ташвишларини ҳам бирга баҳам кўришади. Қандай тотли, қандай завқли оила. Бундай бахтиёр ҳаёт эгаларини кўриб беихтиёр завқланиб кетасан, киши.

Оиланинг нуроний отахони Аъзамхожи Раҳматуллаевнинг ҳаёт йўли ҳам жуда сермазмун. У 1918 йили қалб амри билан Қизил гвардиячилар сафига қўшилди ва Туркманистоннинг Карки шаҳри яқинида маҳаллий бой ва оқ туркманларга қарши шиддатли курашларда актив иштирок этди. 1922 йилнинг бошларида Карки вилоят фирқа комитети ундаги қобилиятни ҳисобга олиб, Карки вилоят хавфсизлигини сақлаш комитетига бошлиқ этиб тайинлади. У мана шу масъулиятли лавозимда бир неча йил ҳалол ва фидокорона хизмат қилди.

Аъзамхожи отанинг Фарғона шаҳар савдо бошқармасидаги меҳнат фаолияти 1931 йилдан бошланди. Орадан 37 йил ўтяпти-ки, ҳали ҳам қадрдон даргоҳидан қадам узгани йўқ.

1967 йили Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллик юбилейи арафасида отахон ҳаётида энг унутилмас ва қувончли воқеа юз берди. Унинг Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш йилларидаги жанговар хизматлари партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланди. СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ «Жасурлиги учун» медали кўксини безади.

Отанинг уч ўғли, бир қизи ва 12 невараси бор. Катта ўғли Солижон немис-фашист босқинчиларига қарши шиддатли жангларнинг бирида қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Иккинчи ўғли Азизжон консерва заводида масъул ходим. Унинг умр йўлдоши Этиборхон шаҳардаги модалар ательесида ишлайди. Учинчи ўғил Юнусжон Фарғона район Водил қишлоғидаги 43-мактабда директор бўлиб ишлайди. Турмуш ўртоғи Дилоромхон шаҳар туғруқхонасида акушерка.

Кенжа ўғли Азимжон эса шифокор. Область касалхонасининг хирургия бўлимида бош врач бўлиб ишламоқда. Унинг турмуш ўртоғи Гулшанхон ҳам олий маълумот эгаси. Энг кичик фарзанди—Тожихон Фарғона педагогика институтини тамомлаган.

Давримизнинг ана шундай фидокорларини тарбиялаган Аъзамхожи ота ва Ҳадича холалар билан фарғоналиклар ҳақли равишда фахрланадилар.

Х. ФОЗИЛОВ.

Байрам кунларида

КЎЧМА ДЎКОНЛАР, БУФЕТЛАР...

Меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни — 1 Май арафасида пойтахтда бир неча савдо тармоқлари очилди. Чилонзордаги 18-кварталда, Фарҳод кўчасида, 4-турар-жой шаҳарчаси, Манжара, Навоий кўчаларида озиқ-овқат, сабзавот, кийим-кечак, уй-рўзғор буюмлари, китоб магазинлари иш бошлади.

«Гулистон», «Тошкент», «Октябрь», «Баҳор» ресторанлари, «Шаббода», «Буратино», «Бурчакча» кафеларида ёзги шийпонлар очилди. Шаҳарнинг ҳамма ресторанларида байрам столлари безатилди. Куйбишев, Октябрь, Фрунзе ошхоналар трестлари Янгиобод, Қорақамиш массивлари, «Ғалаба», Инқилоб хиёбони, Студентлар шаҳарчаси, Чилонзор массиви ва бошқа жойларда кўргазмалар ташкил этди.

Байрам кунлари ўнлаб автомашиналарда кўчма савдо уюштирилади, жойларда 700 га яқин буфет, лоток, павильонлар ишлаб туради.

УЧРАШУВЛАР, САЙЛЛАР

Ленин комсомоли, Тельман, Горький, Киров, Собир Раҳимов, Шумилов номли маданият ва истироҳат боғларида оммавий сайллар ўтказилади. Революция ветеранлари, кекса большевиклар, донгдор кишилар, адабиёт ва санъат ходимлари ҳузурингизга меҳмон бўлиб келишади. Санъат усталари, энг яхши бадиий ҳаваскорлар коллективлари махсус тайёрланган байрам репертуарларини намойиш этишади.

Спорт майдонларида ва югуриш йўлкаларида кўплаб турли мусобақалар ўтказилади. «Пахтакор» стадионида мамлакат чемпиони «Динамо» (Киев) билан «Пахтакор» ўйинини кўришингиз мумкин.

«ҚУШ СУТИ»НИ ХОҲЛАЙСИЗМИ?

«Қуш сути», «Пахтакор», «Гулистон», «Шарқ юлдузи», «Тошкент оқшоми»...

Бу номларни санаб битириш қийин. Тошкентдаги «Ўртоқ» кондитер фабрикаси коллективи меҳнаткашларнинг 1 Май байрам дастурхонига чиқарган конфетларининг хили жуда кўп, сифати аъло.

Кичкинтойлар ҳам ёддан кўтарилгани йўқ. Уларга махсус туҳфа тайёрланди: балиқ шаклида ишланган конфетлар кенжатойларга жуда маъқул тушади.

Аҳил коллектив улуғ саналар — Алишер Навоийнинг 525 йиллиги, Самарқанднинг 2500 йиллигига атаб нафис қутичаларда турли хил ширинлик совғалар ҳам тайёрламоқда. Яқин кунлар ичида «Олмахон», «Дружба» каби етти хил номдаги янги конфетлар магазинларга чиқарилади.

Б. ИНОЯТОВ.

Зулфия—редакциямиз меҳмони

Ўзбекистон ССР халқ шоираси, севимли адибамиз, Неру мукофотининг лауреати Зулфия «Баҳор шалолалари» номли янги шеърий туркумини ёзиб тамомлади. Қуйида шу туркумга кирган шеърлардан ўқийсиз.

Яна баҳор ҳоким!

Баҳор келди қишни, ланжликни ҳайдаб,
Ҳаммаёққа сочди сирли латофат.
Булутни майдалаб, нур ичра яйраб,
Еллардан юлқилаб олди қаноат.

Дарахтлар ялтираб, бўртди ҳар куртак,
Сайроқи қушларни келтирди менга.
Дафъатан тўкилган ёмғир инжудак,
Куз сифат ҳеч кимни кувламас инга.

Шошқалоқ чечаклар боқиб қуёшга
Бахтиёр дилдордай ичди ҳарорат.
Қуёш нури ўхшаб мунис йўлдошга,
Ҳатто ётоқларда бахш этди роҳат.

Бокира ҳис каби шафтоли гулда,
Нимпушти боқиши — нақ қиз чеҳраси.
Кибор гилосларнинг новдаси дурда,
Серҳавас онадай толмай силласи —

Безатди борлиқни она табиат,
Менинг қалбимни ҳам чиқармай эсдан.
Нурга кирди узоқ ёшликдаги бахт:
Уйғонди дил, қалам ўт бардор ҳисдан.

Инсон, қуш, ғунчалар қатида қўшиқ,
Мовий осмон бўйлаб ёйилган авжда.
Баҳор жавлон уриб, сочади уруғ
Қуёшдан чўзилган нурли ҳовучда.

Сув оларди ерда, кўкда янги бахт,
Шодлик оғушида нур кафтда дунё.
Эй воҳ, ёв келгандай қулади бу тахт,
Ют, ўлим ютгандай нақ қора рўё —

Бир нафасда ёпди қор оқ кафанин,
Ҳамма новдаларда сўлғин гул қолди.
Қўлга олмай ақал тўнғич фарзандин,
Шундай, ҳамма дарахт бирдан тул қолди.

Сабрли ва мушфиқ она табиат
Мунгли сукунатда боқар тунд, абгор,
Тангриси — қуёшдан тилар ҳамият,
Барча фарзандига излайди мадор.

Шамол бўлиб силкди дарахтдан қорни,
Ҳар эгик гиёҳни кўтарди ердан.
Битталаб шимирди ҳар томчи зорни,
Илиқ оғушлади борлиқни бирдан.

Шаҳиди устида чекмади фарёд,
Ҳар илинган жонни олди ардоққа.
Зилол, пушти, қизил... минг рангда ҳаёт
Қўшиқ, ғайрат бўлиб кирди тупроққа.

Яна баҳор ҳоким! Эй тангрим-ҳаёт,
Кўзим, қоним, куним, умиддаги куч,
Қалам деҳқониман, ором, ланжлик ёт,
Либосим, номусим, шоним бўлиб қуч!

Ойдинда

Чарх тўлганда ой кўкда
Боғчада бўлганмисиз?
Ним мовий шуъла кафтда
Дунёни кўрганмисиз?
Жилиб — жилмас тўлин ой,
Булут хаёлдан енгил,
Ой анҳорда қулун той,
Гилосда шиғил-шиғил,
Яхлит ойнадай бўлиб
Ҳовузга ёйилган у.
Эгилсам — тубдан тўлиб
Ўзим чиқдим рўбару:

Атрофим тўла саф-саф,
Минг-минг юлдуз ораман.
Барин сидирға чайқаб
Ерга судраб бораман.

Ерда новда, гул барглар,
Акси кашта сингари,
Сел унутган кўлмаклар
Мисли ойнинг синғани —

Ёнади парча-парча.
Шабнам нақ ел сочган чўғ.
Ҳар нурда шодлик қанча,
Ҳар соя сирга тўлиғ.

Сайхонлар нурли майдон,
Уйқуда барча товуш.
Инида ухлар нодон
Латофатни сезмас қуш.

Ўзимга ташлайман кўз:
Кўксим, қўлимда шуъла,
Осмонга тутаман юз,
Ел силар ёғду қўл-ла.

Эҳ, умр ярмин ютиб,
Ўтган тунлардами айб?
Энди бу кўркни тутиб,
Кундузга бермасам ҳайф?

19 апрель, 68 й.

Менинг тонгим

Она тупроқ оромда ётар,
Олиб тунги рисқи-қудратни,
Менинг тонгим қалбимда отар,
Уйдан, кўздан ҳайдаб зулматни.
Тундан тонгни узиб оламан,
Катта бўлсин деб ишли куним.
Қоғоз узра саҳар ёяман.
Бағишлайман умрига кўним:
Ой қолдирган момиқ изларни,
Кўчираман шеър сатрига:
Иситмовчи шўх юлдузларни
Пайвандлайман ернинг таптига:
Олов чеҳра қизлар қатида
Бахт тўқишга бераман фармон,
Токи яшаб инсон вақтида,
Қуёшга тик боқсин бизсимон.
Менинг тонгим бошланар тундан,
Кузатаман ғунча кулишин.
Т[illegible]ортида бошланар кундан
[illegible]роқларда шабнам сўнишин.
Сийнадай оқ тонг уйғониши
Ҳуснига йўқ кундузда қиёс.
Саҳар бедор қушнинг хониши
Ажиб шодлик, ёниқ эҳтирос.
Қай уйдадир йиғлади гўдак,
— Бер онаси, хушбўй кўкракни!
Унга темир қанотлар керак,
Тарк этмакчун бу тор йўргакни!
Узоқ-яқин деразаларда
Бирин-кетин ёнади чироқ,
Шошқин қадам, куй пардаларда
Янги тонгга киради тупроқ.
Тундан юлган тонгим:
Гоҳ бир шеър,
Гоҳ ўқилган бир китоб бўлур.
Гоҳ умрнинг ўтган беҳосил
Сафҳасига бўм-бўш боб бўлур.

22 апрель. 68 й.

Ўғирламанг қаламим бир кун

«Ўғирлайман қаламинг бир кун!»
Ҳазилингиз кўчирди жоним.
Нақ яроқсиз қолардай бугун,
Сирқиради толе, имоним.
Ўғирламанг қаламим бир кун,
Мени этманг соқов ва чўлоқ.
Тақинчоғим, анжомим тўкин,
Бари қўлга, кўзга яқинроқ
Ётар, олманг қаламим бир кун.
Мен Ҳофиздай улашмайман юрт!
Истеъдодим, қалбим сизларга,
Яхши номим, бахт-севинчим бут,
Барчасини берай қизларга.
Юрагимдан узайин парча
Ва келтириб шам деб тутайин.
Ҳоҳиш, коҳиш, изингиз барча-
Барчасини кўзга суртайин —
Ўғирламанг қаламим бир кун.
Гар пахтадан тўлмаса режа
Сочларимни берайин қўшиб,
Сизга ором бермаса кеча,
Олинг мендан! Мен бедор жўшиб
Бахтингизни олай қаламга,
Очиб берай сизга қалбингиз.
Шуҳратини ёяй оламга
Меҳнатингиз, севги, кашфингиз,
Ўғирламанг қаламим бир кун!
Қалам-ла мен тўқийман қўшиқ,
У — инсонга, элга хизматим.
Бурчин бенам адо этган — йўқ,
Қарзим узар икки фарзандим.
Фарзанд меҳри ва қаламимни,
Худо ҳақи, қўйинг ўзимга.
Усиз қолсам, ўлди деб мани
Секин парда тортинг юзимга...
Ўғирламанг қаламим бир кун...

Республикамиз пойтахти Тошкент кундан-кунга ободонлашмоқда. Чапдаги суратда: Чилонзорда Украина бинокорлари тиклаган янги уй-жой бинолари. Ўнгдаги суратда: шаҳарнинг Фрунзе районидаги 323-болалар боғчасида тарбияланаётган ўғил-қизлар севимли «ишлари» билан шуғулланаётган пайт. Бу ерда болаларнинг яхши тарбия топиши, машғулотлар билан шуғулланиши учун намунали шароит яратиб берилган.
И. ГЛАУБЕРЗОН фотолари.

СОВҒАЛАР

Навоий шаҳридаги паррандачилик фабрикаси коллективи бу йил 617 минг жўжа очириб чиқариш мажбуриятини олган эди. Паррандачилар ҳамма ишларни расалати билан ташкил этиб, беш йилликнинг учинчи йилининг ўтган ойлари мобайнидагина 400 минг жўжа очириб чиқариш ва колхоз-совхозларга сотишга муваффақ бўлди. Кейинги уч ойда давлатга 1 миллион 459 минг дона тухум, 200 центнер ўрнига 358 центнер парҳез гўштлари сотилди.

Х. ФАРМОНОВ.

* * *

Тошкент темир йўл вокзали кенгайтирилмоқда. «Средазтрансстрой» трестининг 209-бошқармаси қурувчилари вокзал майдонидаги ишларни жадаллаштиришда қувончли натижаларга эришмоқдалар. Сафар Бобожонов, Саҳобиддин Ҳуснитдинов ва Валентина Павлова ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригадалар тўрт ойда беш ойлик планини бажаришга эришдилар.

Ҳ. САМАТОВ.

* * *

Гулистон ремонт-механика заводи коллективи 18 апрелдан буён май ойи ҳисобига маҳсулот тайёрламоқда. 4 ойда планга қўшимча 111 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Май олди мусобақаси якунларида Айдар Асанов бошлиқ қуюв цехи, Азиз Миноқов бошлиқ мотор цехи биринчиликни эгаллади.

Т. СОЙНАЗАРОВ.

* * *

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ойимхон Раҳмонова ҳар сменада 2600 ўрнига 3700 килограммга етказиб линтер тайёрламоқда. Ленинск пахта тозалаш заводининг бу машҳур линтерчиси планга қўшимча ишлаб чиқарган маҳсулот май байрами арафасида 46 тоннага етди. Бу, бир вагонга юк бўлади.

М. ТУРҒУНОВ.

ДАШТ ГАШТИ

Яйловлар сергул гиламдай тўшалиб қолди. Чорвадорнинг ташвиши ҳам бир оз камайди. Қўзилатиш кампанияси ниҳоясига етмоқда. Фақат кеч кузда урчитилган совлиқларгина энди қўзилаяпти. Қоракўл тери топшириш планлари ҳам ҳадемай бажарилади. Сўнгра жун қирқими бошланади.

Қарши чўлидаги «Қорақум» давлат наслчилик заводи яйловларида ҳам худди шундай. Чўпонлар тўл олиш мавсумини якунлаш арафасида туришибди. Кимнинг қандай ишлаганлиги ҳозирнинг ўзидаёқ маълум бўлиб қолди. Бу гал ҳам биринчилик Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Ўлжа Ганжиев қўлида. Негаки, у совлиқлардан ҳаммадан кўп қўзи оляпти, қоракўл териларни нуқул биринчи сортларга топширяпти. Энг яхши, соғлом урғочи қўзиларни ўстиришга қолдиряпти. Шу жиҳатдан ҳам одамлар унга ҳавас қилишади, тажрибаларини ўргангани келиб туришади.

Сурункасига уч йил ўт бўлмади яйловда. Қўйлар айни саратонда тупроқ ялагандай бўлди. Чунки қуёш тик келиб, даштдаги бор-йўқ ўтнинг жизғинагини чиқариб юборди. Қуриб-қовжираб қолган хас-хашаклар ер билан битта бўлиб кетди. Бундай дақиқаларда қўйларга кундуз кунлари қўлдан ем берилди, кечалари салқинда ҳайдаб боқилди. Бунинг ҳам боиси бор: яйлов кезмаган, туёғини ёймаган қўй семирмайди, сермаҳсул бўлмайди. Салқин кезларда ҳайдаб боқилса, иштаҳаси очилади, яйраб ўсади.

Шундай ўтди икки йил. Лекин Ўлжа Ганжиевнинг отарида чиқим бўлмади. Бирор бош қўй ҳам нобуд бўлмади. Маҳсулот камаймади, сифати пасаймади. Илғорликни яна Ўлжа Ганжиев олди. Ноқулай об-ҳаво шароитида жамоат чорвачилигини ривожлантириш, маҳсулдорлигини ошириш каби олижаноб ишга катта ҳисса қўшганлиги учун қўйчивонлар, барча одамлар уни Республика Олий Совети депутатлигига сайлашди. Бунга жавобан моҳир чўпон кучга-куч, ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилди. Иргай таёғини қўлидан ташламади. Ҳикоятларда айтилганидек, йўл юрди, йўл юрса ҳам мўл юрди, сувсизаро чўл юрди. Неча сўқмоқларни кесиб ўтди. Қанчадан-қанча дашту биёбон ошди. Қийинчиликлардан қўрқмади, доим олға интилди, олди олдирмади.

Ўлжа Ганжиев чўпонлик қилаётган наслчилик заводининг шуҳрати республикамиз ташқарисида ҳам маълум. «олтин сур», «кумуш сур», «олмос сур», «қўнғир сур» каби энг яхши, энг нодир қоракўл териларни ҳам ана шу завод беради. Жаҳон бозорида ҳам танилган. Бу ноёб маҳсулотларни шу ерликларнинг ўзлари етиштиришган, Ўлжа ҳамда унинг ҳамкасблари, ота-боболари бунёд этишган. Турли зотдаги қоракўл қўйларни, қўчқорларни урчитиш йўли билан улар яхши зотлар яратишган. Шу боисдан бўлса керак, уларни чорвачилик академиклари дейишади. Бироқ, ана шундай донг таратган хўжалик аввалги йили социалистик мажбуриятини бажара олмаган эди. Бунга яйловда ўт бўлмаганлиги, об-ҳаво чорвачилик учун жуда ноқулай келганлиги сабаб, дейишади баъзилар.

Аммо Ўлжа Ганжиев ва у билан мусобақалашаётган қўйчивонлардан Абдураҳим Мўминов, Пўлат Ганжиев ва бошқалар оширилган мажбуриятларини ҳам адо этишган. Демак, ҳамма бирдек ишламайди. Агар бошқалар ҳам илғорлар каби меҳнат қилишганида, қўй боқишда вақтларини аямаганларида наслчилик заводи бўйича мажбурият ошириб бажарилган бўлур эди.

Бундан зарур хулоса чиқариб олинганлиги ҳозир сезилиб турибди. Ҳамма фермаларда, отарларда қўйлардан кўплаб қўзи олинмоқда. Айниқса Ўлжа Ганжиев отарида эгиз туққан совлиқлар кўп. Ҳозиргача ҳар юз бош қўйдан 125 тадан қўзи топшириляпти.

— Қўзилатиш кампаниясини эрта-индин тамомлаймиз, — дейди Ўлжа Ганжиев. — Мажбуриятимизни албатта ошириб бажарамиз. Бу йил даштда ўт кўп бўляпти. Демак, чорвачиликнинг озуқа базаси ҳам мустаҳкамланади.

Ўлжа Ганжиевдан сўраймиз:

— Яхши меҳнат қилган киши яхши дам олиши керак. Яйловда қандай дам оляпсиз, бу йил қаерда хордиқ чиқармоқчисиз?

Моҳир чўпон мамнунлик билан бундай дейди:

— Даштнинг ўзгача гашти бор. Ҳамиша соф ҳаводан баҳраманд бўламиз. Бироқ, бу йил бошқача: дашт безаниб қолди, ўт-ўланлар, ҳар хил гуллар кўп. Биринчи май меҳнат байрами, шодлик ва тинчлик байрами бўлади.

Баҳор байрами — 1 Майни ана шундай хурсандчилик билан кутиб олаётган чўпонлар даврасида бўлган киши бир дунё қувонч олиб қайтади.

Дашт гаштини сураверинг, яйлов баҳодирлари!

С. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли совхоз механизатори, бригада бошлиғи Абдурашид Тошматов 1 Май байрамини меҳнатда муваффақиятлар билан кутиб олмоқда. У бошлиқ бригада далаларида чигит қийғос униб чиқди. Механизатор ғўза парваришини бошлаб юборди. Бригада аъзолари бу йил ҳар гектар майдондан 25 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилганлар.

В. Сироткин фотоси.

БАҲОР ЕЛЛАРИ

ҚИШЛОҚДАН РЕПОРТАЖ

Бу колхозга боришимизни эшитган айрим ўртоқлар «Ўртача хўжалик, билмадик, у ердан журналист учун бирор қизиқарли материал чиқармикин?» дейишди. Яна бир танишимиз «Борганга яраша областимизнинг машъал хўжаликлари — Наримонов номли, Киров номли, Фрунзе номли колхозларга борган маъқул. Ана уларда чинакам маданий қурилиш, тараққиётнинг гувоҳи бўласизлар», деди.

Ҳамроҳимиз билан бир оз ўйланиб қолдик. Мулоҳаза қилсак, журналистларнинг кўпчилиги бирор колхознинг номи чиққанини эшитдими, ҳаммаси ўша ерга қараб йўл олади. Шунда ўртача хўжаликлар эътибордан четда қолади, уларда юз бераётган янгиликлар баъзан кенг оммага аён бўлмай қолади. Бу гал биз шу тарзда муҳокама қилиб, традицияни буздик. Ўртача колхозга қараб йўл олдик. Дарҳақиқат, уларда ҳам ҳамма ердаги каби ҳалол, меҳнатсевар кишилар ишлайдида.

Бирлашган қишлоғининг бир четига жойлашган колхоз идорасига келганимизда колхоз раиси Йўлдош Бойматов эндигина даладан қайтиб келган экан.

—Чигит экишни шу бир-икки кун ичида тугаллаб олмасак, бўлмайди,—дейди у жонсараклаиб.—Бир кун эрта эксак, ўн кун аввал ҳосил етишади.

Йўлдош Бойматов правление идорасини диққат билан кўздан кечираётганлигимизни сезди шекилли, сўз қотди:

—Ҳа, бу иморат умрини ўтаб бўлди. Янгисини қурган эдик. Касалхона учун бердик. Правление идораси ҳақида кейинроқ ўйлаб кўрармиз.

Юз марта эшитгандан кўра, бир марта кўрган яхши, деганларидек колхоз қишлоғини томоша қилдик. Дарҳақиқат, колхознинг қиёфаси, қурилишлар миқёси областнинг машъал хўжаликларидагидек бўлмаса ҳам, ҳар қалай қишлоқни янги план асосида қайта қуриш, турмуш маданиятини юксалтириш учун астойдил интилишни сездик. Сўнгги икки йил ичида юз берган ўзгаришларни кўриб жуда қувондиқ. Дарҳақиқат, ёш зоотехник, ўз қишлоғининг чинакам ватанпарвари, қишлоқ маданиятини ўстиришга бел боғлаган Йўлдош Бойматов раис бўлгандан бери хўжаликда ишлар анча юришиб кетди. Бир вақтлар район миқёсида ўтказиладиган йиғилишларда танқидчилар учун дастак бўлиб, «қолоқ» номини олган бу хўжалик аста-секин оёққа туряпти, қаддини ростлаяпти. Энди ҳар қалай танқидлар кам бўлиб, унинг шаънига мақтовлар айтила бошлади.

Гурлан районидаги «Коммуна» колхози 1520 гектар ерга пахта экади Сўнгги икки-уч йил ичида ҳосилдорлик бирмунча ошди. Чунончи, 1965 йилда 30.5 центнердан пахта олинган бўлса, бултур ҳар гектар ердан 32 центнердан «оқ олтин» етиштирилди. Бу эса колхозда капитал қурилишга, маданий-маиший хизмат кўрсатиш объектлари қурилишига ажратиладиган маблағларни кўпайтиришга имкон беряпти. Чунончи, бу йил капитал қурилишга 319 минг сўм, маданий-маиший хизмат кўрсатиш харажатларига 50 минг сўм маблағ ажратилди. Бу кўрсаткич ўтган йиллардагига нисбатан анча юқори.

Колхозда пахта ҳосилдорлиги ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлиги ортиши билан бирга, уларнинг таннархи йил сайин камаймоқда. Масалан, 1965 йилда 1 центнер пахтанинг таннархи 32 сўм 50 тийин бўлган бўлса, бултур бу кўрсаткич 3,5 сўмга камайди. Шу туфайли дала меҳнаткашларининг иш ҳақи тобора ошиб бормоқда. Бултур ҳар бир колхозчи ўрта ҳисобда ҳар ойига 95 сўмдан ҳақ олди. Илғор колхозчилар, механизаторлар эса катта-катта даромад қилдилар. Чунончи, механизатор Йўлдош Холматов бир йилда 1785 сўм, Дармон Эрматова 1405 сўм, Йўлдош Бекмонов 1470 сўм ҳақ олди. Бу эса колхоз аъзоларининг моддий турмуши яхшиланаётганлигини кўрсатувчи муҳим далилдир.

Кейинги икки-уч йил мобайнида «Коммуна» колхози хонадонлари электрлаштирилди, кўплаб хонадонларга газ келтирилди.

—Беш йилликнинг охирига қадар,—ҳаяжонланиб гапирди колхоз раиси,—ҳамма оилаларни газлаштирамиз. Кўпгина колхозчилар янги уйларга кўчиб чиқадилар. Шу йилнинг дастлабки ойларида колхоз ҳисобидан 10 та уй-жой қурилди. Уларга яқинда колхозимизнинг илғор кишилари кўчиб кирадилар.

Колхознинг марказий кўчасидан ўтиб борар эканмиз, чап томонда ҳашаматли, замонавий усулда қурилган бинога кўзимиз тушди. Сўрамоқчи бўлиб турганимизда, Йўлдош Бойматовнинг ўзи тушунтирди:

—Янги қурган клубимиз шу, 400 киши сиғади, кутубхонаси, хилма-хил тўгараклар учун мослаштирилган хоналари бор. Ҳар куни кинофильмлар намойиш қилинади, шу ернинг ўзида колхозимиз радиоузели ва телефон станцияси жойлашган. Участкалар, бригадалар ва колхозчиларнинг уйларига телефон ўтказилиши ташкилотчилик ишларимизга жуда катта ёрдам кўрсатяпти.

Клуб яқинида осиб қўйилган қуйидаги шиорга кўзимиз тушди: «Қишлоғимизни боғ-бўстонга айлантирамиз!» Маълум бўлишича, колхоз правлениеси ва партия комитети бир қанча колхозчиларнинг қишлоқда боғ яратиш, ҳаммаёқни кўкаламзорлаштириш ҳақидаги ташаббусини маъқуллаб, бу соҳада бир қанча тадбирлар кўришаётган экан. Бултурдан бери 30 гектар майдонда боғ-роғлар яратилди, кўча бўйларига қанчадан-қанча дарахтлар ўтқазилди. Бу ниҳоллар ҳали осмонпалак бўлиб шох отганича йўқ, лекин орадан йиллар ўтиб, колхоз қишлоғи уларнинг кўрки жамолига бурканади.

Бирлашган қишлоғи кишилари, Гурлан районидаги «Коммуна» колхози меҳнаткашлари турмуш маданиятини ривожлантириш, қишлоқда чинакам фаровонлик бунёд этиш учун бел боғладилар. Бу хайрли ишларга колхознинг ажойиб коммунистлари, колхоз раиси Йўлдош Бойматов, партком секретари Ўразбой Бекжонов ва бошқа ўнлаб қалби олов кишилар бошчилик қилмоқдалар. Шу улуғ айём кунларида колхоз далаларида, Бирлашган қишлоғи кўчаларида сўлим баҳор еллари кезмоқда, бу еллар яхшиликдан, фаровонликдан далолат бериб турибди. Колхоз қишлоғининг, унинг қўли гул, меҳнаткаш, жафокаш кишиларининг келажаги нақадар фаровон, ёрқин эканлигидан дарак беряпти.

Н. УЛУҒЖОНОВ,
Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ЛОЛАЗОРЛАР КУТМОҚДА...

Май—баҳор байрами, гул байрами! Байрам кунлари сайр қилишни истаган Тошкент меҳнаткашлари Чимён, Бурчмулла, Обираҳмат, Сўқоқ, Кумушкон, Оҳангарон, Паркентга борадилар.

Шаҳар автопарклари завод, фабрика ва бошқа муассаса ҳамда корхоналардан машина учун юзлаб буюртма олдилар. «Укрстрой» қурувчиларидан бир группаси Оҳангаронга боришмоқчи. Улар байрам кунларини мана шу оромбахш жойда ўтказишга аҳд қилиб, сафарга шай бўлиб турибдилар.

Пойтахтимизда 750 ўринли меҳмонхона қуришга ўз ҳиссаларини қўшаётган москвалиқлар Чирчиқ дарёси бўйлаб сайҳатга чиқишмоқчи. Ундан кейин Паркент, Намданак, Олтинбел қишлоқларига бориб, лола сайили ўтказиш ниятидалар.

Бригада бошлиғи Зоя Шумская ва Александр Григорьевлар қиш мавсумида Чимёнда чанғида учиб дам олдилар. Байрам кунлари эса улар лола теришмоқчи.

ДЕҲҚОНЛАР ИХТИЁРИДА

Байрамларда шаҳримиз бозорларига мева, сабзавот келтириш одат бўлиб қолган. Колхозчилар, миришкор деҳқонлар баҳор байрамида шаҳар аҳолиси деҳқонлардан хурсанд бўлсин деб парникларда, очиқ ҳавода етиштирилган ноз-неъматларини совға қилишмоқчи.

Шаҳардаги марказий бозорлардан тўрттасида деҳқонлар учун 120 ўринли меҳмонхона ишга туширилди. Бундан ташқари Янгиобод («XXI партия съезди») массивида янги бозор очилди. Паркент, Госпиталь, Қўйлиқ, Олой бозорларида янги айвонлар қурилди. Чилонзор массивининг 10-секторида ва Пионер кўчасида янгидан қурилган бозор Калинин ва Орджоникидзе районларидан келадиган деҳқонлар учун жуда қулай бўлди.

Куни кеча пойтахтимиз бозорларининг ҳаммасида мева ва сабзавотларни сақлаш учун янги омборлар фойдаланишга топширилди.

Байрам кунлари Олой, Октябрь, Паркент, Қўйлиқ, Янгиобод, Сергели, Чилонзор массивидаги бозорларда ярмаркалар ташкил қилинади. Калинин ва Орджоникидзе районларидаги сабзавот экадиган колхозларнинг правлениелари бозорларда сабзавот ва мева билан савдо қиладиган янги дўконлар ўрнатдилар. Бу районларнинг колхозларидан 500 тоннадан ортиқ картошка, редиска, барра пиёз, бодринг келтирилади. Бундан ташқари, деҳқонларимиз минг тоннадан ортиқ картошка, пиёз, редиска олиб келадилар. Колхоз бозорларида 20 тоннадан ортиқ парранда гўшти ҳам сотилади.

МЕҲНАТ ВА БАЙРАМ

ЁЗУВЧИЛАР ДАЛАЛАРДА

Баҳор байрами, май тонгида гўзал водийлар, чигитлар униб чиқаётган далалар, меҳнат кишилари, уларнинг шодиёнаси кўз ўнгимиздан ўтади. Биз яқинда меҳнат зафарларини байрам қилган кишилар орасида бўлдик. Уларнинг орзу ва режалари билан ошно бўлдик.

Йилдан-йилга ҳаётимиз фаровонлашган сари, хўжалигимиз мустаҳкамланиб, маданиятимиз юксалиб, шаҳар-қишлоқларимиз ободонлашган сари халқимиздаги завқ-шавқ, меҳр-оқибат ошиб бораётганини ўз кўзимиз билан кўрдик, илҳом олдик.

Пахтадан юқори ҳосил берганлар, дон етказганлар, чорва ўстирганлар, боғ-роғ бунёд этган, завод-фабрика, шаҳар-қишлоқ қураётган азаматлар қаҳрамонона меҳнатларига яраша роҳат қилиб дам олиб, ўйин-кулги қиляпти.

Партиямиз, давлатимиз халқимизнинг эҳтиёжларини қондириш мақсадида истироҳат боғлари, маданий уйлар, театр ва кинолар, клуб, кутубхоналар, ошхона ва шинам чойхоналар, соя-салқин кўкаламзор жойлар барпо қилмоқда. Курорт ва дам олиш уйларини тобора кўпайтирмоқда. Беш кунлик иш ҳафтасига ўтиб, ҳафтада икки дам олиш куни расм қилиниши ҳам партия-ҳукуматимизнинг меҳнаткаш халқимиз ҳақида қилаётган ғамхўрликларидан бири деб биламиз. Бугина эмас, йил мобайнида халқимиз жуда кўп байрам маросимлари ўтказади: Улуғ Октябрь, Биринчи май, Янги йил, саккизинчи Март, Конституция куни, Ғалаба куни ва бошқа байрамлар халқимизнинг қони-жонига сингиб, янги урф-одати бўлиб қолди ва ўтмишда халқимиз одат қилиб келган, аммо ўринсиз унутилиб қўйилган халқ байрамлари ҳам қайтадан тикланмоқда. Шундай халқ байрамларидан Наврўздир.

Фаровон турмуш тақозоси билан янгидан-янги байрамлар вужудга келмоқда. Буларнинг бири ҳосил тўйи, пахта байрами. Ҳали тикланиши керак бўлган халқ байрамлари ҳам бор. Чунончи сайиллар...

Баҳор, табиат бутун жамолини намойиш қилаётган пайт. Қушлар сайрамоқда, гуллар очилмоқда, ер кўкаламзор, дарахтлар гуллаб зумрад япроқларини ёза бошлаган.

Ана шу хушманзара табиат қучоғида, яшил дарахтлар орасида, гуллаган боғлар қучоғида худди баҳор табиатидек ясанган, безанган, гул-гул очилган аёл эркаклар, қизлар, болалар, ёш-қариялар тўпланишиб наврўзни байрам қилишмоқда.

Сайилгоҳларда қурилган қатор қозонларда турли-туман таомлар пишмоқда, исмалоқ сомса, сумалак каби тансиқ овқатлар улашилмоқда. Ҳамманинг юзида табассум, хурсандчилик, йигитлар чаккасида лола, қизлар кўксида бинафшалар, одамлар бир-бирига меҳрибон, сертавозе, баҳорга қайтадан етган, гулларни кўзларига суртиб омонлик-сомонлик қилган нуроний мўйсафидларнинг юзида бир жаҳон шодлик. Бир томонда область театрининг артистлари, ҳаваскор ёшлар ўйин тушиб қўшиқ айтишмоқда. Радио карнайларидан ҳам ажойиб дилрабо қўшиқлар оқмоқда. Халқ қизиқчилари «чўпаёқ», «от ўйин»лар кўрсатиб сайилчиларни мамнун этмоқда.

Бу наврўзнинг яхши фазилатларидан бири, замонавийлиги шундаки, ўтмишда наврўзни эркаклар алоҳида, аёллар алоҳида байрам қилган бўлсалар, энди биргалашиб ўтказмоқдалар.

Ҳар томонда ўз тенгу-тўши билан давра олиб базм қурмоқдалар. Бир даврада ясанган қиз-жувонлар, ёш-яланглар ўтирган бўлса, бир даврада мўйсафидлар; бир даврада кекса оналар гурунглашмоқда. Бизни барча гурунг, шу жумладан мўйсафидлар ҳам ўз дастурхонларига таклиф қилдилар. Булар орасида инқилоб ва колхоз қурилиши ветеранларидан Абдулла ота Очилов, Ўрдуш ота Муқимов ва бошқа муътабар қариялар қаторида донгдор пахтакорлар, механизатор ва чорвадорлар, ғаллакорлар, район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, зиёлилар бор эди. Бу сайилда бўлаётган суҳбат, ҳангомалар ҳам янгича, бўлакча эди. Бу ерда суҳбат «кимнинг сигири туғибди, кимнинг эшаги ўлибди, кимнинг уйини ўғри урибди» каби ўтмишнинг ҳангомалари эмас, балки шу бугуннинг энг муҳим муаммолари ҳақида борарди. Биров баҳорнинг яхши келганидан гапирса, биров пахтани қачон экиб тугатишдан, неча центнердан ҳосил беришдан, кимни мусобақага чақиришдан сўзласа, яна бири юз бош совлиқдан қанчадан қўзи беришини, яна бири пилладан рекорд ҳосил беришини сўзларди. Сайилчилар ғурур билан янги қурилган катта сув омбори халқ учун олтиндек зарур бўлган бир қатра сувни четга кеткизмай ўзига йиғишини, минг йиллаб қақраб ётган чўлларни обод қилишга қодир эканини, дам олиш уйлари, шифохоналар, пионер лагерлари барпо этиш ниятида эканликларини завқ-шавқ билан сўзлашардилар. Бу одамлар бекорчи ёки тоғ ошиб келган меҳмонлар эмас, балки шу янги денгизни қураётган, янги ерларни ўзлаштираётган, қадимий қақраб ётган чўлларни боғ-роғга айлантираётган соҳибкорлардир.

Шу пайт ёнимиздаги гилам ва кўрпача тўшалган супага бир гуруҳ колхозчилар келиб ўтиришди. Навоий колхозининг раиси ўртоқ Азимов табассум билан бизга изоҳ берди:

— Булар ҳозир чигит экиб даладан келишаяптилар. Байрам ҳам бўляпти, иш ҳам боряпти.

Абдулла ота сўз орасида гап қотди:

Эскилар қўшиқсиз, ғазалсиз тўй-томоша томоша эмас дейишарди.

— Кўнгилдаги гапни айтдингиз отахон. Шуни айтар эканларда қари билганини пари билмайди деб, — деди райком секретари Убайдулла Тўрақулов.

Ҳаммамиз юк машинаси устига қурилган ясама саҳнага чиқдик. Раққосалар ўйиндан тўхтади. Тўрақулов ёзувчи ва шоирларга бирма-бир сўз берди. Шеърхонлик бошланиб кетди. Бу шеърхонликдан фақат биз эмас, балки бизни шавқ-завқ ва эътибор билан тинглаган сайилчилар ҳам хурсанд эди.

Биз бу ажойиб байрам либосидаги, завқ-шавққа тўлган яратувчи халққа ҳавас билан қараб туриб, буларнинг эртага янги ғайрат, янги куч, янги ҳиммат билан улуғ меҳнат жабҳасига отланишларига ишондик.

Ҳа, меҳнат қилган одам роҳатини ҳам кўряпти. Шу байрам тонгида Сизларни чин юракдан қутлаб, муборакбод этамиз, меҳнат соҳиблари, пахта усталари, гўзаллик бунёдкорлари!

УЙҒУН,
Назир САФАРОВ.

ЯЙЛОВЛАР ВА ШИЙПОНЛАРДА

Баҳор байрами 1 Май қадимий Қашқадарё воҳасида ўзгача кутиб олинди. Чироқчилик чорвадор-у, шаҳрисабзлик пиллачи, Қарши чўлини ўзлаштираётган қурувчи-ю, ер «сирини» очаётган геолог — хуллас барча меҳнат аҳли байрамлар сулуви 1 Майга ўз туҳфаси билан келди.

Область деҳқонлари Май арафасида яна бир зафарга эришдилар: пахтакорлар 91403 гектар ерга барака уруғи ташлаб, бу йилги мўл пахта ҳосилига пухта замин ҳозирлаб қўйдилар.

Бугун областнинг ҳамма ерида баҳор нафаси, май нашидаси уфуриб турибди. Яйловларда, дала шийпонларида байрам зиёфатлари бошланиб кетди.

П. ГАДОЕВ.

БИРИНЧИ МАЙ ШЕЪРИ

Собир АБДУЛЛА
Ўзбекистон ССР халқ шоири

Масканим боғ, манбаим нурхона, касбим — зийнатим,
Бир қалам, оппоқ қоғоз бирлан сиёҳдон — улфатим.
Сайргоҳим тоза қалблардир, кезармен шеър ўқиб,
Шу кўнгилларда кезиш бир умр эзгу ниятим.
Мақсадим бир туҳфа ҳозирлаш элимга эрта-кеч,
Ақлу идроким — кўмакдошим, ҳаёт—ҳамсўҳбатим.
Қилса эл шеъримни гар манзур: шу кундир менга тўй,
Қилмаса манзур агар эл: бу менинг зўр кулфатим.
Фикр ила уйқу аросида саҳарлар «жанг» борур,
Икки жуфт байт гар ёзилса тонгда: фатҳу нусратим.
Шу буюк даврода оддий бир қаламкашлик билан,
Рутбалар олий мақомидир эл ичра ҳурматим.
Маснадим юз ҳисса юксакдир «Сулаймон тахти»дан,
Жоҳи «Скандар»дан ортуғроқ жоҳу қурбатим.
Ёзганим бойликларимдирлар, ғазаллар маҳзани
Тан берур «Хотам» кўриб, ижодда эҳсон, ҳимматим.
Сиз учун доим очиқдир аҳли дил, кўнгил уйи,
Баҳрасизлар кирмасин, сўзлашгали йўқ фурсатим.
Шу азиз касбим туфайли ризқу рўзим комёб,
Шеър қадру қийматидан келди қадру қийматим.
Ғайратим дарёча, сабру тоқатим тоғдан баланд,
Етказиб осмонга бошимни севимли меҳнатим.
Дўстлар, бу сўзларим мақтовга асло йўймангиз,
Лоф эмас, ёлғон мас, Собир, бу қилган журъатим.

БАЙРАМ ШАРАФИГА

Марказий Фарғона канали қурилишида хушхабар тарқалди: шу канални бунёд этаётган «Андижанводстрой» тресті биринчи кварталдаги социалистик мусобақа якунларида СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС нинг кўчма Қизил байроғини қўлга киритди. Уч ойда планга қўшимча 856 минг сўмлик иш бажарилди. 1 Май байрами арафасида эса беш ойлик план муваффақиятли адо этилди.

М. НИЕЗОВ.

ЯНГИ ТЕАТР БИНОСИ

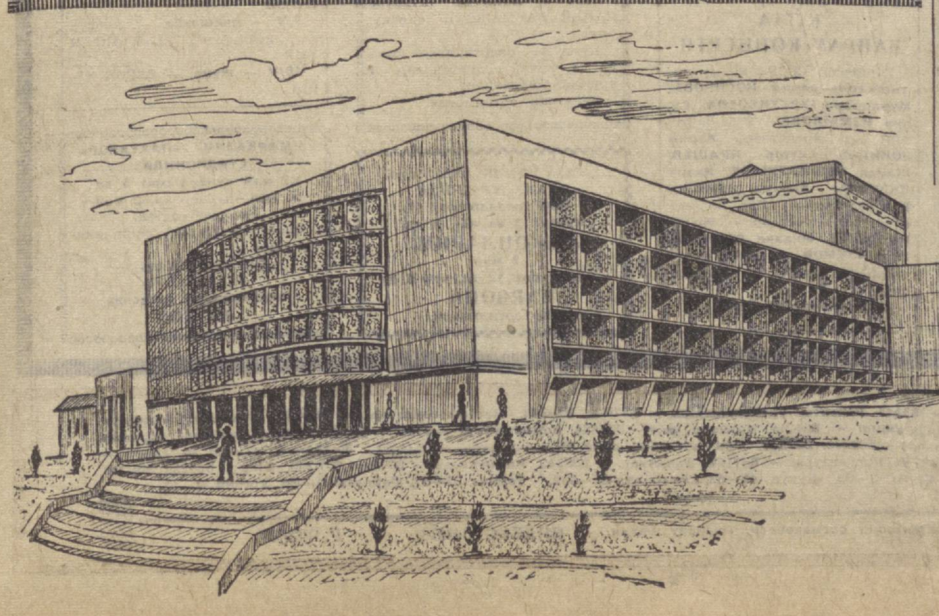

Азим шаҳримизда яна бир улкан бино қад ростлади. Тошкент қурилиши бош бошқармасига қарашли 159-қурилиш трестининг қўли гул бинокорлари собиқ «Ватан» кинотеатри ўрнида Ҳамза номидаги академик драма театри биносини қуриб тугалладилар.

Театрнинг ташқи кўриниши гўзал. Мармар зиналардан чиқиб, ичкари кирсангиз ўзингизни гўё маданият саройига кириб қолгандек ҳис этасиз. Биллурдек қошинлар. Ғозғоннинг мармар тошларидан сайқал бериб тикланган стунлар ганч билан ишланган нақшлар кўзни қамаштиради.

Томошабинлар учун бутун қулайликлар яратилган. Улар бемалол дам олишлари, овқатланишлари учун махсус фойелар, буфетлар бор. Театр тарихидан ҳикоя қилувчи музейни кўздан кечиришлари мумкин.

— Театр биноси ўзининг оригинал тузилиши ва бадиий безалиши жиҳатидан иттифоқимиздаги энг кўркам санъат кошоналаридан бири бўлиб қолади, — дейди Тошкент Цирки ва Ҳамза театри қурилиши бирлашган бошқармасининг директори Н. Овчинников.

—Саҳна ва саҳна ишлари билан боғлиқ барча жараёнлар автомат бошқаргичлар орқали бажарилади. Театрнинг янги биносида юздан ортиқ хона мавжуд.

Бир ярим гектар майдонни эгаллаган театр ҳовлисига иккита ҳовуз ҳусн қўшиб турибди.

Ҳ. ҚОДИРОВ

Ҳамза театрининг ташқи кўриниши.

Е. Одилов ишлаган расм.

Рассом ҳангаси

Истасанг Ойга чиқай, жонгинам шартингни айт!

Гул ва «тикан».

Уч ойгини ботирлар...

Ақлга нуйдирги чиққанда...

Сўзсиз сурат.

М. ВОРОБЕЙЧИКОВ чизган расмлар.

Оламда нима гап

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДАГИ УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ

ХАНОЙ. 29 апрель. (ТАСС). Жанубий Вьетнам Озодлик халқ қуролли кучлари мамлакатнинг марказий вилоятларида Америка—Сайгон қўшинлари ҳамда уларнинг шериклари бўлган мамлакатлар қўшинлари билан шиддатли жангларни давом эттирмоқдалар. Вьетнам информация агентлигининг «Озодлик» агентлиги маълумотига асосланиб хабар беришига кўра, Биньдинь вилоятида ҳаракат қилаётган Жанубий Вьетнам ватанпарварлари шу ойнинг биринчи ўн куни мобайнида душман ҳарбий хизматчиларидан 1.116 кишини, жумладан 512 американи ва Сеул қўғирчоқ ҳукуматининг бошлиғи Пак Чжон Ки ёлланма аскарларидан 300 кишини сафдан чиқардилар. Озодлик халқ қуролли кучлари жангчилари 18 самолётни уриб туширдилар ва ерда шикастлантирдилар, 88 та автомашинани, 14 тўпни яксон қилдилар, иккита нефть омборини ёндириб юбордилар ва кўп миқдорда ҳарбий анжомларни қўлга туширдилар.

ҲУҚУҚ ҲИМОЯСИДА

Капитал мамлакатларида меҳнаткашлар 1 Май байрамини эксплуатация ва миллий зулмга қарши кураш билан кутиб олмоқдалар. Бирдамлик, тинчлик ва баҳор байрами арафасида жаҳоннинг турли бурчакларидан олинган хабарларга эътиборингизни жалб қиламиз:

● ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯ

Рурдаги бир қанча металлни қайта ишлаш корхоналарида корхона эгаларининг ишчиларнинг иш ҳақини камайтириш ниятига қарши норозилик забастовкалари бошланиб кетди.

«Ренштал-Унион-Брюккенбаг» компаниясининг Дортмунддаги корхоналарида 1400 металлист ишни тўхтатиб қўйди. «Готвальд» — Верке» компаниясининг Хаттингендаги заводларида 1000 киши иш ташлади.

● УРУГВАЙ

Уругвай саноати, шаҳар транспорти ва бир қанча бошқа тармоқлари давлат секторининг ходимларидан 200 мингдан кўпроқ киши забастовка эълон қилди. Иш ташловчилар меҳнат шароитларини яхшилашни талаб қилмоқдалар.

● БЕЛЬГИЯ

Бинокор ишчиларнинг Ғарбий Фландрияда, Антверпен ва Намюр вилоятларида бошланган забастовкаси Бельгиянинг бошқа районларига ҳам ёйилди. Ҳозирги вақтда забастовкада тахминан 180 минг киши қатнашмоқда. Иш ташловчилар корхона эгаларидан меҳнат шароитини яхшилашни талаб қилмоқдалар. (ТАСС).

КАРЛ-МАРКС-ШТАДТ — Германия Демократик Республикасининг жанубидаги энг йирик индустриал марказдир. Бу ерда 287 минг аҳоли яшайди. Илмий коммунизм асосчисининг номи собиқ Хемницага бундан 15 йил муқаддам берилган эди. Уруш йилларида жиддий жароҳатланган шаҳар халқ ҳокимияти йилларида сезиларли даражада ўсди, обод бўлди. Ҳозир кўҳна районларни реконструкция қилиш давом этмоқда: Юқоридаги суратда Вильгельм Пик кўчасидаги янги қурилишлар, пастдаги суратда эса Марказий майдонда 1972 йили қад кўтарадиган 750 ўринли меҳмонхона, унинг олдида бунёд қилинадиган «Штадтхалле» маданий комплекси ва бошқа архитектура ансамбллари лойиҳаси тасвирланган. Майдон марказида Кербелнинг лойиҳаси бўйича Карл Марксга ҳайкал ўрнатилади.

АДН —ТАСС фотолари.

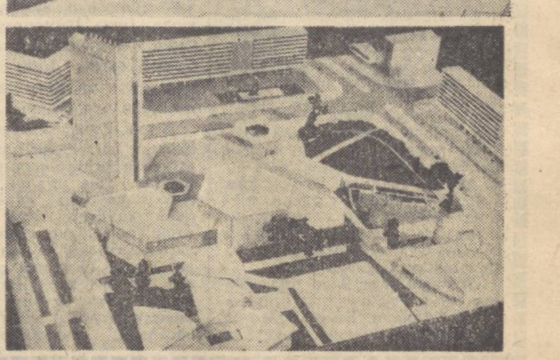

ҲАЛОКАТ ЖУМБОҚЛАРИ

Австрияда чиқадиган «Фольксштимме» газетасида босилган мақолага ана шундай сарлавҳа қўйилган эди.

Ўттиз икки яшар Жим Кларк 1963 ва 1965 йилларда жаҳон биринчилигини қўлга киритган эди. Бундан ташқари у турли мамлакатлар, шаҳарлар ва трассаларда ўтказилган Катта приз-Гран при пойгаларида 25 марта ғолиб чиққан.

Шуниси қизиқки, олий даражадаги тажриба соҳиби бўлган пойгачи осонгина усулни бажараётиб, тўғри йўлда кетаётганда ҳалокатга учради. Автомобиль кутилмаганда ўз ўқи атрофида айланиб ҳавога учиб кетди ва қайтиб тушаётган пайтда худди ракетага ўхшаб зарб билан дарахтга урилди. Пойгачи касалхонага келтирилганда алла қачон жони чиққан эди.

Дастлабки текширишдаёқ автомобиль дарахтга келиб урилган пайтда ҳатто айрим қисмлар 200 метргача, энг оғир деталь мотор эса 30 метр нарига отилиб кетганлиги аниқланди. Пойга ташкилотчилари бу ҳодиса учун айбни Кларкнинг «отхонаси»да ишлайдиган кишиларга тўнкамоқчи бўлдилар.

«Ҳамма гап машинада, — дейишди улар.— Шунинг учун ҳам Кларкнинг автомобили чилпарчин бўлиб кетди».

Бироқ машина ишлаб чиқарилган компания хўжайинлари (Кларк «Лотус-Форд» машинасида пойгага чиққан эди) ҳам бўш келмадилар. Улар мусобақа ташкилотчилари трасса ёмғирдан кейин тўла қуримаганини эътиборга олмаганлар, нам йўлда эса 280 километр тезликда кетаётган киши ҳар қандай тасодифга дуч келиши мумкин, деб баёнот бердилар.

Газеталарда босилган материаллардаги саволлар эса бундан ҳам ғалати: «Кларк ўз ҳалокати тўғрисида қандай фикрда экан!». Бироқ Кларк ҳалокатга учрагандан кейин унинг столидан топилган охирги хатларни газеталар босиб чиқарганларида ҳаммаси равшан бўларди. Бу хатлар қуйидаги сўзлар билан тугалланади:

«Мени трассада жуда ҳам қўрқув босишини айтсам ҳеч ким ишонмайди. Ахир ўлим олдида қўрқув босиши — спортимизнинг таркибий қисми эмасми — худди ўша таваккалчилигимиз учун бизга ҳақ тўлашади-да... (АПН).

Халқларнинг империализмга қарши, миллий мустақиллик, озодлик, демократия ва социализм учун курашидаги муваффақият гарови бўлган социализм ва миллий-озодлик ҳаракати кучларининг иттифоқи яшасин ва мустаҳкамлансин!

САРОСИМАДАГИ ЮРАК

ПАМФЛЕТ

Филипп Блайберг касалхонадан чиққан куни кечқурун Клив Хауптнинг онаси хансираганича тиш врачиникига етиб келди. Олдинига Блайберг «бу кампир мендан катгароқ пул талаб қилиб келдику» деб ўйлади. «Мен оқ танли одам бўлсам, қора танли кишининг авваламбор уйимга берухсат кириши мумкин эмас, мулоҳаза қиларди Блайберг ўзича, бундан ташқари бари-бир ўлиб кетиши муқаррар бўлган одамнинг юрагини олиб юрганимга бировнинг сариқ чақалик иши борми?».

Хауптнинг онаси минг ёлвориб сўранса-да, қора танли бўлгани учун уни қоровуллар Блайбергнинг олдига киритишмасди. Охири бўлмади: нима бўлганда ҳам Блайбергнинг ҳозирги юраги ана шу қора танли онанинг қалб қўридан, оқ сутидан, парваришидан камолга келмаганми, тиш врачи ўзининг ташқарига қандай отилиб чиққанини сезмай қолди. Онанинг дардига қулоқ солишга мажбур бўлди.

Онанинг юраги бир оз таскин топди. Сўнгра у бор воқеани гапириб берди. Маълум бўлишича, мамлакат аҳолисини рўйхатга олиш бўйича бошқарма ходимлари «Хроте Схюр» касалхонасидаги ўша довруғи оламга тарқалган операциядан кейиноқ Хауптлар оиласига тинчлик беришмаётган экан Блайберг касалхонадан чиқмасдан икки кун бурун эса улар қора танли тўқимачи Клив Хауптнинг юраги мамлакатда жорий қилинган ирқий чегараларни бузиб ўтиб, оқ танли Филипп Блайбергнинг юраги ўрнини олганлиги учун ҳам у марҳум жиноятчи деб эълон қилиниптн.

Блайбергнинг кўкрак қафасида дукиллаб ураётган юрак бирдан ҳовлиқиб кетди: зарблар тезлашиб, кўкрак қафаси гўё торлик қилаётгандай туюларди. Ахир, онаизори олдида юрак талпинмасинми, оқ сут бериб боққан муштипар мавжудотнинг дод-фарёдини эшитиб оҳ-воҳ қилмасинми?! Тиш врачи оқ танли бўлишига қарамай, онаизорга ачинаётганини сира яшира олмасди, у ҳўнг-ҳўнг йиғлаб юборди. Унинг «юраги» шуни истарди. Юрак борган сари саросимага туша бошлади: борди-ю, Блайбергни қора танли кишининг юрагини кўтариб юрибди деб қолишса-чи? Ҳолим не кечаркин? Жиноят қилганлигим учун тиш врачининг кўкрак қафасидан суғуриб олиб ташлашмасмикин?

Блайбергнинг «юраги» бундан олдин юз берган ва кейинроқ содир бўлажак воқеаларни бирма-бир хаёлдан ўтказа бошлади. Оқ танли ота-онадан туғилган 11 яшар Сандра деган қизчани ўтган йили мактабдан ҳайдашгани ҳали-ҳали эсида унинг. Сандра чақнаб турган кўзлари, сочлари қол-қоралиги учун, юзлари ҳам корамтир бўлганлиги учунгина мактабдан ҳайдалган эди. Ота-онаси оқ танли бўла туриб, бечора қизча оқ танлилар учун мўлжалланган мактабдан ҳайдалибгина қолмасдан, ҳатто ота-оналарига ҳам яқин йўлаттирилмай қўйди.

Бечора қизчанинг, ота-онасининг зор қақшаб йиғлаганлари ҳеч кимнинг эсидан чиқмайди. Клив Хауптнинг ҳам, онасининг ҳам хўрлиги келганди ўшанда. Ахир, оқ танлими, қора танлими бари-бир инсон эмасми?! Инсоннинг ҳуқуқи камситилгани, таҳқирлангани Клив Хауптнинг қалбида жуда оғир из қолдирди.

Мана бугун ҳам унинг юраги Блайбергнинг кўкрак қафасида ҳаёт зангини урмоқда, ўз эгаси тасодифий ҳалокатдан кейин ўлиб кетган бўлса-да, у бошқа бир кишининг, бошқа бир инсоннинг ҳаётини, унинг яшовчанлик фаолиятини давом эттирмоқда.

Блайбергнинг «юраги» ана шундай инсонпарвар, халқпарвар юрак. Шунинг учун ҳам бўлса керак, у онаизор билан хайрлашаркан, гўё аҳолини рўйхатга олиш бўйича комиссия ходимлари Блайбергникига бостириб киришаётгандай туюларди. Клив Хауптнинг юраги оқ танли кишининг кўкрак қафасидан жой олганлиги учун у марҳум жиноятчи деб эълон қилинган экан, Филипп Блайберг ҳам қора танли кишининг юрагини ўз кўкрак қафасига жойлаштиришга розилик бергани учун қора танли деб эълон қилинмасмикин?! Бошқарма ходимлари Блайбергнинг қўлига ана шу ҳақдаги қарорни топширишга келишаётгандай бўларди.

Блайбергнинг «юраги» бундан жуда хурсанд эди, Ахир, у бутун умр бўйи—24 йилдан бери қора танли кишининг юраги бўлиб келган-да. Лекин Блайберг-чи? У қора танли деб эълон қилингани учун шу кундан эътиборан ўзининг оқ танли хотини билан яшай олмайдиган, оқ танлилар борадиган муассасаларга, олий ўқув юртларига, шунча йилдан бери ишлаган ўз врачлик кабинетига, борингки, бутун умр бўйи яшаб келаётган хусусий ҳовлисига, ўз кўрпатўшагига ҳам яқин йўлай олмайдиган бўлиб қолди-ку, ахир У энди қора танли киши. Жанубий Африка Республикаси маъмурлари унинг қора танли киши юраги билан яшаётганлиги учун бу ҳолни жиноят деб ҳисоблаб, Филипп Блайбергга қарши жиноий иш қўзғаши ҳам мумкин. Юстиция мутахассисларининг фикрича, Филипп Блайберг 7 йил турмада ётиши ҳам керак эмиш.

Чунки, Жанубий Африка Республикасида ирқий чегараларни назар-писанд қилмаган, мамлакатда мавжуд қонун-қоидаларга хилоф равишда иш кўрган минглаб қора танли кишилар ана шундай жазоланмоқдалар, хўрланмоқдалар, қувғин қилинмоқдалар. Яқинда мамлакат маъмурлари 33 кишини қатл қилдилар. Блайбергнинг жинояти эса уларникидан ҳам ашаддийроқ — у оқ танли бўла туриб, қора танли кишининг юрагини ўз кўкрак қафасида сақламоқда. Блайбергнинг юраги бугун, бутун дунё меҳнаткашларининг, прогрессив инсониятнинг бирдамлиги кунида, тинчлик, демократия ва социализм кучларининг бирдамлиги кунида бутун қора танлилар номидан гапиряпти, у ирқий камситиш сиёсати авжига чиққан мамлакатнинг ҳукмрон доираларига қарши намойишкорона жар соляпти. Мамлакатдаги ирқчилар бунга нима дейишаркин? Улар эҳтимол профессор К. Бернардникига ҳам бостириб киришга шайланишаётгандир?

Б. ЮСУПОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг халқаро шарҳловчиси.

ПРЕЗИДЕНТ ЖАНОБИ ОЛИЯЛАРИ

Либерия-футбол союзига эркак эмас, балки аёл киши раҳбарлик қиладиган дунёда биринчи мамлакат эканлигини жуда ҳам озчилик билса керак. Бу вазифани узоқ йиллардан бери Мария Жорж деган аёл киши бажариб келмоқда. Ҳатто энг талабчан футбол ишқибозлари ҳам уни кучли футбол донишманди деб ҳисоблайдилар.

Яқинда Мария Жорж журналистларга кўпинча унга одамлар: «Сиз хотин-қизлар футболи тўғрисида қандай фикрдасиз? Сиз футбол иттифоқида олий мартабали ўринни эгаллаб турганингиз учун балки хотин-қизлар футболини ҳам мақсадга мувофиқ деб ҳисобласангиз керак?», деган саволлар билан мурожаат қилишларини айтди.

Президент жаноби олиялари ҳаммага бирданига шундай жавоб беришга қарор қилди: «Менинг фикримча, ҳали бизнинг мамлакатимизда хотин-қизлар футболини ривожлантириш пайти етгани йўқ. Борди-ю, шундай ҳаракат сезилиб қолгудек бўлса, мен уни албатта ҳар томонлама қўллаб-қувватлайман. Чунки Либерия хотин-қизлари олдида тенгликка эришиш учун жуда кўп вазифалар турибди. Спорт эса, албатта, ана шу олижаноб ишда жуда муҳим роль ўйнайди». (АПН).

ҲИНДИСТОНЛИК МЕҲМОН

Ҳиндистон Республикасининг Маҳараштра штатидаги туризм масалалари билан шуғулланувчи министри Вайралле жаноблари Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди. У Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги чет эл туризми бошқармасининг таклифига биноан, республикамизга келган.

Дўст мамлакатдан келган министр ўн кун давомида ўзбек ҳамкасбларининг ишлари билан, шунингдек республиканинг диққатга сазовор жойлари билан танишади. У Бухоро, Самарқанд, Фарғонада ва Ўзбекистоннинг бошқа шаҳарларида ҳам бўлади.

ҚИЗИҚ ҲАНГОМАЛАР

● ПОМИДОРЛАРГА РАҲМАТ

Англиялик учувчи Жорж Эрднинг самолёти ҳавода бузилиб, учувчи ўзини парашютда ташлади. Бахтга қарши парашют очилмай, учувчи ерга муаллақ бўлиб тушди. Бироқ у сира ҳам шикастланмади. Чунки учувчи помидор кўчати ўтқазилган майдон устига тортиб қўйилган нейлон плёнка устига тушган эди.

● ХОТИН-ҚИЗЛАР БИРДАМЛИГИ

Италиянинг жанубий шаҳарларидан бирида ишловчи таксичи аёл ўз машинасида фақат хотин-қизларнигина олиб юражаклигини эълон қилди. Бу хабар шу ерлик аёлларга жуда маъқул тушди. Улар эркаклар ҳайдайдиган таксига батамом тушмай қўйдилар.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ФРАНЦИЯДА ЮРАК КЎЧИРИШ ОПЕРАЦИЯСИ

ПАРИЖ 29 апрель. (ТАСС). 27 апрелда Париждаги «Питие» касалхонасида юракни кўчириб ўтказиш операцияси қилинганлиги бу ерда эълон этилди.

«Питие» касалхонаси хирургия бўлимининг мудири профессор Морис Меркадье матбуот вакиллари билан қилган суҳбатда ўзганинг юраги кўчириб ўтказилган 66 яшар шофер Кловис Роблен барҳаёт эканлигини айтди. Аммо деди профессор М. Меркадье операциядан сўнг оғир аҳволда ётган беморнинг қачон соғайиб кетиши хусусида врачлар ҳозирча бир гап айтмасликни афзал кўрмоқдалар.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи республиканинг ҳамма жойида ҳаво ўзгариб туради. Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Бухоро областларида ёғингарчилик бўлмайди. Қолган айрим жойларда вақти-вақти билан ёмғир ёғади. 20-25, жанубда 27 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради, эрталаб бир оз ёмғир ёғади, кундузи ёғингарчилик бўлмайди, 18-20 даража иссиқ бўлади.

Реклама ва эълонлар

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.15 — СССР Мудофаа министрининг буйруғи, 7.25 — Маршлар. Ватан ва партия ҳақида қўшиқлар, 8.15 — Дўстларимизнинг табриклари, 8.25 — Концерт, 8.45 — Тошкент шаҳар. Ленин номидаги майдондан репортаж, 12.30 — Москва Қизил майдонидан репортаж. 16.00 — «Баҳор табассуми», 17.00 — Эстрада-рақс концерти, 17.30 — Қўшиқ саёҳати, 18.00 — Енгил чолғу куйлари, (рус.), 18.40 — Концерт, 19.20 — Концерт (ёш талантлар), 20.00 — «Табассум маёвкада». 20.30 — Концерт (эстрада усталари), 21.15 — Концерт. 22.20 — Рақсга марҳамат, 23.15 — Концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.30 — **Май, Меҳнат, Тинчлик,** 8.50 — **Туркистон Ҳарбий округи қўшинларининг ҳарбий паради ва Тошкент шаҳар меҳнаткашларининг намойиши В. И. Ленин номидаги майдондан олиб кўрсатилади.**

12.45 дан — **Москва кўрсатади, Тошкент кўрсатади**

16.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Ўзбек тилида: 17.00 — **Қувноқ Май қадам ташлайди** (болалар учун). 17.45 — **Бу бахтли қора мушук** (телефильм). 18.05 — **Гул фасли** («Ешлик» студияси).

Рус тилида: 19.35 — **Эстрада концерти,** 20.10 — **Аркадий Райкин** (бадиий фильм), 21.30 — **Густавнинг янги саргузаштлари** (катталар учун мультфильм).

Ўзбек тилида: 22.00 — **Байрам концерти.**

23.30 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.45 — **Тошкент шаҳар меҳнаткашлари намойиши ҳақидаги репортажнинг давоми олиб кўрсатилади.**

Ўзбек тилида: 13.10 — **Кинофильм** (болалар учун). 14.25 — **Шарқ халқлари куйлари.**

18.55 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

Тошкент кўрсатади

Ўзбек тилида: 17.55 — **Кўрсатишлар программаси,** 18.00 — **Масхарабоз Фердинанд ва химия** (болалар учун телефильм).

Рус тилида: 18.35 — **Концерт** (болалар учун). 19.00 — **Барабанчининг тақдири** (бадиий фильм), 20.20 — **Цирк томошалари,** 21.05 — **Женя, Женяхон ва Катюша** (бадиий фильм, ўзбек тилида).

КИНО

1, 2, 3 МАЙДА

Одерда баҳор — «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Фарҳод жасорати — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва 3 да).

Анна Каренина (кенг форматли, икки серияли фильм) — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6-15 минут ва 9 да).

Дастлаб тўрғайлар учиб келади — «МОСКВА» (кеч соат 9-45 минутда).

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА
1 май кундуз соат 2 ва кеч 8 да
2 май кундуз соат 12 да

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

Концертда СССР халқ артистлари—Ҳалима **НОСИРОВА,** Мукаррама **ТУРҒУНБОЕВА,** Галия **ИЗМАЙЛОВА;** Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Карим ЗОКИРОВ,** Саттор **ЯРАШЕВ,** Жамол **НИЗОМХЎЖАЕВ,** Клара **ЮСУПОВА,** Ҳалима **КОМИЛОВА;** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар — **Эргаш ЙЎЛДОШЕВ, Михаил ДАВИДОВ, Асад ИЗИМОВ** ва халқ чолғу асбоблари ансамбли қатнашадилар.

Билетлар сотилмоқда.

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ:

1/V — кундуз соат 2 ва кеч 8 да КАТТА КОНЦЕРТ.

2/V — кундуз соат 12 ва кеч 8 да КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТИ (рус тилида).

3/V — кундуз ОЛТИН КАЛИТЧА, кечқурун ТРАВИАТА (премьера).

4/V — кундуз ЭТИК КИЙГАН МУШУК, кечқурун КОНЦЕРТ.

6/V — ТРАВИАТА (премьера).

7/V — СПАРТАК (билетлар сотилган).

8/V — ШОИР ҚАЛБИ.

9/V — КОНЦЕРТ.

10/V — ЖИЗЕЛЬ (кундуз), ЛАЙЛИ ВА МАЖНУН (кечқурун).

Кундузги спектакллар соат 12 да, кечки спектакллар 7 яримда бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА
1 май эрталаб соат 11, кундуз 3 ва кеч 8 да

АЯЖОНЛАРИМ

2 май
кундуз соат 12 ва кеч 8 да

ПАРВОНА

Билетлар сотилмоқда.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ
1 майдан 10 майгача бўладиган

СПЕКТАКЛЛАР РЕПЕРТУАРИ

1/V — чоршанба — эрталаб соат 11, кундуз 3 ва кеч 8 да АЯЖОНЛАРИМ.

2/V — пайшанба — кундуз соат 12 ва кеч 8 да ПАРВОНА.

3/V — жума — кеч соат 8 да БЎРОН ҚУШИ.

4/V — шанба — МУДҲИШ АЙБНОМА.

5/V — якшанба — ДУШМАНЛАР.

7/V — сешанба — ОЙ ТУТИЛГАН ТУНДА.

8/V — чоршанба — ҚОНЛИ САРОБ.

9/V — пайшанба — кундуз ва кечқурун ЎҒИРЛАНГАН УМР.

10/V — жума — БЎРОН ҚУШИ.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
1,2 май кундуз соат 5 да
(1 май—дублёрлар, 2 май—асосий состав)
Совет Иттифоқи биринчилиги учун
«ДИНАМО» (Киев) — «ПАХТАКОР»
командалари ўртасида
ФУТБОЛ

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС ВА ТЕЛЕФОНЛАР: ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26, Редактор — В3645, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283 Партия турмуши — В33469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — В31216, Халқаро ҳаёт — В37604, Коммунистик тарбия — В31455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258, Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451, Маҳаллий ахборот ва спорт — В32347, Оммавий ишлар ва хатлар — В38679, В33553, Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В3733, Корректура — В37162, Эълонлар — В38142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258, ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон 48—85, Бухоро 31—41, Қарши 3—08, Нукус 42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55

Б № — 102. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Р. 08363.